DARBININKAS

Vol. LXXIX, Nr. 3
Sausio - January 21, 1994 Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

Kaina
$ 1.00

LIETUVOJE IR APIE LIETUVĄ

-- **Lietuvos Respublikos** generalinis prokuroras A. Paulauskas sausio 17 d. spaudos konferencijoje pranešė, jog praėjusio šeštadienio rytą, bendradarbiaujant Lietuvos ir Baltarusijos teisėtvarkos tarnyboms, Minske buvo suimti Mykolas Burokevičius ir Juozas Jarmalavičius. Tą pačią dieną jie buvo pergabenti per sieną Medininkuose ir pristatyti į Generalinę prokuratūrą Vilniuje. Čia jiems, dalyvaujant gynėjams, buvo pateiktas kaltinimas dėl tėvynės išdavimo. Suimtieji kaltinami sąmokslu, siekiant užgrobti valdžią (1991 m. sausio 13 d.), tyčiniu žmonių žudymu sunkinančiomis aplinkybėmis. Įstatymas už tokius veiksmus numato ir aukščiausiąją - mirties bausmę. Spėjama, kad kiti sausio 13-osios kruvinųjų įvykių organizatoriai - generolas A. Naudžiūnas, S. Juonienė taip pat slapstosi Baltarusijoje.

-- **Krašto apsaugos** ministras Linas Linkevičius ir ministro pavaduotojas Šarūnas Vasiliauskas su oficialiu vizitu sausio 13-15 d. lankėsi Švedijoje, kur susitiko su Švedijos gynybos ministru Andreas Bjorg. Po vizito į Švediją Linkevičius išvyko į Rygą, kur susitiko su Latvijos gynybos ministerijos vadovais.

-- **Seimas priėmė** nutarimą, kuris draudžia laikyti lošimo namus bei organizuoti azartinius žaidimus. Tokia galimybė iki šiol buvo užfiksuota Lietuvos įmonių įstatyme. Diskusija dėl lošimo namų bei azartinių žaidimų vyko beveik du mėnesius.

-- **Lietuvos, Latvijos ir Estijos** prezidentai išplatino bendrą pareiškimą, kuriame sakoma, jog 1994 m. sausio 11 d. tarpusavyje aptarę NATO pasiūlytą "Partnerystės dėl taikos" planą, jie teigiamai įvertino NATO pasiūlymą dalyvauti šioje programoje.

-- **Lietuvos Seimas** sausio 11d. priėmė kontrolierių įstatymą. Nustatoma, kad Lietuvos piliečių skundus dėl valstybės ir savivaldybių pareigūnų piktnaudžiavimo pradės tirti nauja institucija - Seimo kontrolieriai.

-- **Įsigyti ir nešioti ginklą** savyginai nuo balandžio 1 d. galės visi Lietuvos piliečiai, ne jaunesni kaip 25 metų. Leidimus įsigyti ginklą išduos Vidaus reikalų ministerija, o jo įsigijimo ir laikymo bei nešiojimo tvarką nustatys vyriausybė iki kovo 1 d. Seimo priimtame įstatyme sakoma, kad bus leidžiama turėti po vieną nedidesnį kaip 9 mm kalibro pistoletą bei šaudmenis. Įstatyme numatyta sąlyga, kad pistoletas turi būti ne greitašaudis ir ne stiprios šaunamosios galios.

-- **Civilinio kodekso** skyriaus "Autorinė teisė" pataisų ir papildymų projektą sausio 14 d. pirmuoju skaitymu patvirtino Lietuvos Seimas. Tikimasi, kad šis autorių dvasinius ir materialinius interesus ginantis įstatymas - Autorių teisių apsaugos įstatymas - bus priimtas vasario mėnesį.

-- **Lietuvoje** šių metų pradžioje buvo įregistruota daugiau nei 1500 masinės informacijos priemonių. Tarp jų - 680 leidyklų, 457 laikraščiai, 235 žurnalai, 134 radijo ir televizijos kompanijos. Bendrą masinės informacijos priemonių skaičių padidina naujienų agentūros, kino ir video studijos.

1993 m. Kalėdos ir Naujieji Metai Vilniuje pirmą kartą buvo švenčiami Rotušės aikštėje. Anksčiau pagrindinė Kalėdų eglutė ir linksmybės vykdavo Gedimino aikštėje prie arkikatedros. Viktoro Kapočiaus nuotrauka.

JAV PREZIDENTO VIZITAS Į MASKVĄ

— Ar pasaulis pasidarė saugesnis? —

JAV prezidento B. Clinton vizito į Maskvą galimi rezultatai jau seniai buvo aptariami. Buvo galvojama, kad Cliton atvyks į Rusiją, kurios parlamento rinkimuose bus laimėję dauguma reformatorių. Deja, taip neįvyko. Nežiūrint į susidariusią nepalankią Rusijos prezidentui situaciją parlamente, JAV prezidento vizitas atnešė ir konkrečių rezultatų, kurie turėtų sustiprinti taiką Europoje ir visame pasaulyje.

Sausio 14 d. Kremliaus rūmuose JAV prezidentas B. Clinton ir Rusijos prezidentas B. Jelcin pasirašė susitarimą, pagal kurį Rusijos ir JAV raketos jau nebebus nutaikytos nei į vieną šalį ir Ukrainos branduolinis arsenalas, trečias didžiausias pasaulyje bus demontuotas. "Mes duodame didžiulį postūmį link branduolinio nusiginklavimo tikslo", - pasakė B. Jelcin. "Pirmą kartą per pusę šimtmečio - praktiškai nuo pat branduolinio amžiaus pradžios - JAV ir Rusija nevaldys branduolinių pajėgų kiekvieną dieną, kas reiškė, kad jos yra priešininkės" - Clinton ir Jelcin pasakė savo Maskvos pareiškime. Ukrainos prezidentas Leonid Kravčiuk kartu su Clinton ir Jelcin pasirašė susitarimą dėl 1,800 branduolinių galvučių, tebeesančių Ukrainoje demontavimo. Per artimiausius 10 mėnesių apie 200 branduolinių galvučių turėtų būti pervežtos į Rusiją.

Rusija ir JAV nukreips savo raketas nuo tikslo iki gegužės 30 d., tuo panaikindamos vieną iš Šaltojo karo palikimų. Clinton gyrė Rusijos prezidentą už "stiprias garantijas", kad nebus nukrypta nuo ekonominių reformų, nepaisant į sunkumus, kuriuos jos sukėlė. JAV prezidentas pasakė, kas rusų gyvenimas turėtų šiais metais pagerėti, kai išplėsta prekyba pradės duoti rezultatus. "Aš atvykau kaip draugas ir partneris", - pasakė B. Clinton.

JAV ir Rusijos prezidentai pasirodė kartu ir spaudos konferencijoje, kuri buvo transliuojama Rusijoje ir JAV. Čia Jelcin užtikrino, kad iš reformų kelio nebus išsukta, o Clinton pasakė, kad "istorija yra reformatorių pusėje".

Be susitarimo dėl branduolinių ginklų buvo pasirašytos sutartys dėl prekybos, žmogaus teisių ir dėl ginklų plitimo pažabojimo. Tai ir buvo Clinton vizito į Maskvą pagrindiniai tikslai. Susitarimas su Ukraina dėl branduolinių ginklų, galvojama, kad iššauks didelį pasipriešinimą Ukrainos parlamente, kur dauguma pasisako už branduolių ginklų neatidavimą Rusijai.

Šiltų santykių tarp Rusijos ir JAV įrodymu tapo ir tai, kad prezidentui Clinton kartu su žmona ir dukra buvo pasiūlyta penktadienio naktį praleisti Kremliuje. Tai pirmas toks atvejis po prezidento Richard Nixon.

JAV prezidentas pasakė, kad jis prašys Kongreso $900 milijonų kaip naujos pagalbos Rusijai ir kitoms buvusioms Sovietų Sąjungos respublikoms sekančiais finansiniais metais. Šiems metams jau patvirtinta $2.5 milijardo suma. Pagrindiniai Rusijos dienraščiai juokėsi iš pažadėtos pagalbos sumos.

Nors pasitarimai vyko sutarimo ir vienybės dvasioje, tačiau išryškėjo ir kai kurie Rusijos ir JAV pažiūrų skirtumai. Jelcin, pavyzdžiui, pasakė, kad būtų nepriimtina, jei buvusios Sovietų Sąjungos bloko nacijos Rytų Europoje veiktų individualiai, tvirtindamos ryšius su NATO per naują "Partnerystė vardan taikos" programą. "Ateis laikas, kai Rusija bus integruota ir visos kitos šalys bus integruotos, bet jos bus integruotos viena su kita ir tik kaip vienas vienetas", - pasakė Jelcin, dar kartą patvirtindamas savo imperinį mąstymą. Clinton nesutiko su tokia pažiūra ir paliko duris atviras kiekvienos šalies individualiam veikimui. Jelcin pabrėžė, kad šalys neturėtų bijoti Rusijos imperinių ambicijų, nes Rusija suinteresuota tik stabilumu.

JAV prezidentas Clinton nepamiršo ir Pabaltijo reikalų. Jis spaudė Jelcin išvesti kariuomenę iš Latvijos ir Estijos. Tačiau Rusijos prezidentas išreiškė savo susirūpinimą rusakalbių saugumu tose šalyse.

Jelcin priėmė Clinton kvietimą apsilankyti Washingtone šių metų pabaigoje. Abu lyderiai taip pat pasimatys šių metų liepos mėnesį Naples, Italijoje, kur pasaulio industrializuotų šalių lyderiai susitiks metiniam ekonominiam pasitarimui. Vizitas baigėsi, įžiebęs pasauliui taikos viltį.

KODĖL LIETUVA PAREIŠKĖ STOSIANTI Į NATO?

Lietuvos prezidento Algirdo Brazausko 1994 m. sausio 4 d. laiškas NATO Generaliniam Sekretoriui M. Woerneriui susilaukė nemažai įvairių pasaulio spaudos komentarų ir politikų atsiliepimų, tame tarpe ir neigiamų, ypač iš Rytų. Aiškinama, kad tai netgi pavojingas Rytų Europos ar Europos saugumui žingsnis, galįs destabilizuoti padėtį ir pan., kad Lietuva negalinti daryti tokių vienpusiškų pareiškimų ir žingsnių. Ką gi reikėtų šiuo atveju pasakyti priekaištautojams ar baugintojams?

Visų pirma viena iš svarbiausių šio pareiškimo priežasčių buvo ta, kad Lietuvoje giliai susijaudinta dėl nenusakomos ateities vidaus politinio proceso Rusijoje, kuris plėtodamasis nepalankia linkme, gali tapti jai didelio nestabilumo ir grėsmių šaltinis. Būdama suinteresuota Rusijos demokratinės santvarkos stiprinimu, Lietuva turi ieškoti paramos ir saugumo garantijų Vakaruose, ypač kai įtakingų Rusijos politinių partijų vadovai skelbia jos nepriklausomybės ir suverenumo atžvilgiu negatyvius pareiškimus.

Kaip laisva nuo svetimos kariuomenės, demokratinė valstybė, einanti į rinkos ekonomiką, neturinti tautinių mažumų problemos, Lietuva gali pretenduoti tapti bet kurios gynybinės organizacijos nare — šiuo atveju NATO: tai daryti jai leidžia Helsinkio Baigiamasis Aktas, kuriame įtvirtintas principas, kad kiekviena valstybė gali pasirinkti tarptautines saugumo ar kolektyvinės gynybos organizacijas, kurios garantuotų saugumą. Lietuva vysto platų bendradarbiavimą su Vakarų Europos gynybinėmis struktūromis, integruojasi į jos finansines ir ūkines organizacijas, tačiau vien tai nesuteikia jai saugumo garantijų.

Lietuvos pareiškimas stoti į NATO nesukelia ir negali sukelti jokios išorinės grėsmės Rusijos saugumui, nes NATO yra demokratinių Europos valstybių gynybos organizacija, su kuria plečia ryšius ir pati Rusija. Be to Lietuva pakankamai blaiviai ir atsargiai vertino ir vertina integracijos į Europos struktūros eigą, galimybes, nerodydama per didelio optimizmo ar egocentrizmo, juolab nelaikydama integracijos į NATO vienadieniu reiškiniu, o kompleksišku planu, plečiant bendradarbiavimą ne tik karinių struktūrų reorganizavime, politiniame bendradarbiavime, bet ir demokratinių procesų valstybės viduje plėtojime. Lietuva, kaip ir Latvija bei Estija, pasisako už visų Baltijos valstybių dalyvavimą NATO. Lietuvos pozicija "Partnerystės vardan taikos" iniciatyvos atžvilgiu visuomet buvo palanki ir Lietuvos vadovai labai aiškiai pratęsdavo šią idėją — iš partnerystės į narystę.

Lietuva, kaip ir Lenkija, Rusijos atžvilgiu yra analogiškoje padėtyje, nes neturi bendros sienos su Rusija. Tiesa, abi jos ribojasi su Kaliningrado sritimi ((buvusia Rytų Prūsija), bet tai jau kita problema. Lietuvos kritikai, pajuokdami Lietuvos pareiškimą stoti į NATO, sako, kad

(nukelta į 2 psl.)

Žirinovskij partija - KGB kūdikis

Sausio 12 d. Associated Press žinių agentūra pranešė apie Sankt Petersburgo mero Anatolij Sobčak interviu. Jis pareiškė, kad KGB sukūrė Vladimir Žirinovskij partiją ir paskyrė vieną iš savo karininkų jai vadovauti.

"Aš turiu patikimus faktus, žinomus šiandieną tik keletui žmonių, apie Žirinovskij partijos kilmę", - pareiškė Sobčak savaitraščiui "Literaturnaja Gazeta".

Žirinovskij neigia net tai, kad jis dirbo slaptojoje policijoje ar turėjo kokių tai ryšių su ja.

Sobčak, vienas iš reformatorių lyderių, pasakė, kad Žirinovskij Liberalų Demokratų partija buvo įkurta 1989 m. kaip bejėgė alternatyva Komunistų partijai. Sankt Petersburgo miesto meras teigia, kad buvęs Sovietų Sąjungos prezidentas M. Gorbačiov nusprendė įkurti silpną opozicinę partiją po to, kai Komunistų partija atsisakė savo konstitucinio monopolio į valdžią.

"Mes patys turime įkurti pirmą alternatyvią partiją, kad ji būtų mūsų kontroliuojama" - pasakė Gorbačiov, vesdamas vieną iš Politinio biuro pasitarimų, kaip teigia Sobčak.

Grobačiov atstovas Vladimir Poliakov neigia Sobčak teiginius: "Tai paprasčiausiai netiesa. Nei Gorbačiov, nei Politinis biuras nedavė tokio įsakymo".

Sobčak pasakė dar daugiau: "Jei jūs pažiūrėsite į Žirinovskij partijos narius, tai tarp jų yra daugybė buvusių KGB koloborantų".

Sankt Petersburgo meras teigia, jog KGB buvo įsakyta surasti naujos partijos lyderį. "Ji sugebėjo savo aktyviuose rezervuose surasti žmogų su kapitono laipsniu, kurio vardas dabar yra gerai žinomas", - pasakė Sobčak.

KGB sugalvojo "Liberalų Demokratų" vardą Žirinovskij organizacijai, kuri tapo pirmąja nekomunistine partija Sovietų Sąjungoje.

Sobčak nenurodo savo informacijos šaltinių ir nepateikia dokumentų savo teiginiams pagrįsti. Tačiau buvęs teisės profesorius, reikia manyti, turi įrodymų. Sobčak praėjusiuose rinkimuose į Rusijos parlamentą nebuvo išrinktas.

A. J.

Dr. Alfonsas Eidintas, Lietuvos Respublikos nepaprastasis ir įgaliotasis ambasadorius Jungtinėse Amerikos Valstijose gruodžio 9 d., įteikė skiriamuosius raštus prezidentui W. J. Clinton.

V. Čepaitis: aš nebuvau KGB agentas

Kaip praneša ELTA, Virgilijus Čepaitis sausio 14 d. žurnalistų sąjungoje surengė spaudos konferenciją. Buvęs Nepriklausomybės partijos vadovas ir Sąjūdžio atsakingasis sekretorius iš politinės arenos pasitraukė po to, kai KGB veiklai Lietuvoje tirti komisija padare išvadą, kad jis "sąmoningai bendradarbiavo su KGB" ir šią išvadą patvirtino Aukščiausiasis teismas.

Spaudos konferencijoje Čepaitis perskaitė pareiškimą, jog savo metu Lietuvos TSR KGB davė nurodymą skleisti versiją, esą jis esąs KGB agentas. Jis disponuoja tai patvirtinančiais oficialiais dokumentais, kuriuos yra gavęs "legaliu keliu".

Čepaitis pasakė, kad šiuo metu nepriklausąs jokiai partijai ir neketinąs grįžti į politiką. Padaryti pareiškimą jį paskatino tai, kad masinės informacijos priemonėse, konkrečiai per LTV parodytame filme apie Sausio 13-ąją - bandomas atgaivinti neigiamas jo įvaizdis.

Čepaitis pareiškė: "aš nebuvau KGB agentas". Šis pareiškimas praktiškai nesiskiria nuo Čepaičio tvirtinimų, sakytų prieš dvejus metus.

Dalis Lietuvos ambasadorių suvažiavusių į pasitarimą Vilniuje. Iš k.: amb. Vatikane K. Lozoraitis, amb. Venecueloje dr. V. Dambrava, užs. reikalų ministras P. Gilys, amb. Europos Bendrijos parlamente dr. A. Venskus, amb. JAV — dr. A. Eidintas. Viktoro Kapočiaus nuotrauka

— PRADEDANT 1994-TUOSIUS —

Advokato S. Povilo Žumbakio komentarai, transliuoti Chicagoje per Amerikos lietuvių radijo programą, kuriai vadovauja Anatolijus Šlutas.

-o-

Ekonominė, politinė ir karinė Jungtinių Amerikos Valstijų jėga daugiau ar mažiau dominavo pasaulyje trejetą kartų per paskutiniuosius 200 metų: po Pirmojo Pasaulinio karo; po Antrojo Pasaulinio karo ir po šaltojo karo.

Šimtmečio pradžioje amerikiečiai bandė demokratizuoti Europą, skelbdami tautų teisę į savivaldybą — nepriklausomybę. Prezidento Wilsono idealizmas buvo atmetamas arba ignoruojamas beveik visur. Prasidėjus didžiajai depresijai, ekonomika pasidarė žmonėms svarbiausia tema, o politika ir žmogaus laisvės klausimai tapo antraeiliais dalykais. Atmetus idealizmą, pasaulio kraštai linko į vadovimą, bet ne į demokratijos valdymo modelį.

Po Antrojo Pasaulinio Karo Amerika buvo vienintelis dominuojantis kraštas pasaulyje — bent trumpą laiką. Tik Amerika turėjo branduolinį ginklą ir panaudojo jį prieš savo priešus (dabar yra gana aišku, kad tai buvo padaryta, norint išbandyti jį ir, tuo pačiu atkeršyti japonams, nes jie jau buvo linkę pasiduoti). Amerikos ekonomika buvo galingiausia. Ji kontroliavo Europos ir Azijos kraštų verslą.

Amerikos Marshall Planas padėjo atstatyti Vakarų Europą. Amerikos karininkai perorganizavo pralaimėjusių kraštų teisinę ir ekonominę sistemą. Tai leido Vokietijai ir Japonijai atsigauti. Viena po kitos Europos didžiosios valstybės atsikratė savo imperijų. Tik komunistiniai kraštai, ypač Sovietų Sąjunga ir Kinija, ėjo savo keliu — tolyn į diktatūrą, į vis didėjantį imperializmą. Tai buvo kelias į neišvengiamą karštąjį bei šaltąjį karą su Vakarais.

Laimėjusios pasaulio karus ir užėmusios dominuojančią strateginę poziciją politikoje, Jungtinės Valstijos ryžosi sustabdyti komunizmo vergijos plitimą. Deja, po karo, kuomet JAV-jos galėjo nuginkluoti Sovietų Sąjungą, gal net ir Kiniją, ir išvaduoti pavergtas tautas Europoje bei Azijoje, Amerikos vadai, ypač kairieji intelektualai nesuprato, nematė ir nenorėjo matyti pavojaus iš buvusių ir esamų komunistinių imperijų.

Amerika padarė eilę nuolaidų sovietams ir kiniečiams. Net po karo įkurta Jungtinių Tautų organizacija buvo diplomatinis fasadas. Komunistai diktatoriai išnaudojo Jungtines Tautas nuo pat pradžios. Sovietai net įkalbėjo Amerikos diplomatus, kad jiems būtų suteikti trys balsai Asamblėjoje ir veto galia Saugumo Taryboje.

Pagal Jungtinių Tautų organizaciją, Ukraina ir Baltarusija buvo nepriklausomi kraštai, turintys teisę balsuoti lygiagrečiai su laisvais kraštais, tuo suteikdami Sovietų Sąjungai didesnę balsavimo galią. Net šiandien, po Sovietų Sąjungos sugriuvimo ir tų kraštų išsivadavimo, rusai labai nori tuos du kraštus susigrąžinti į Motinos Rusijos glėbį.

Ilgai netruko, kad sovietai pavogtų branduolinio ginklo paslaptis iš amerikiečių. Pagrobtų vokiečių mokslininkų pagalba bolševikai sugebėjo ne tik pasivyti Ameriką, bet ir pralenkti ją. Kai vokiečių suprojektuotos raketos iškėlė "Sputniką" į erdves, amerikiečiai staiga atsibudo ir pamatė, jog jie atsiliko nuo dvidešimto amžiaus barbarų iš Rytų.

Vietoje kruviniausių pasaulio komunistinių diktatūrų – Sovietų Sąjungos ir Kinijos panaikinimo, JAV-jos pradėjo šaltąjį karą su jomis. Tas karas amerikiečiams ir jų alijantams atėmė dešimtis tūkstančių gyvybių, o mažiems kraštams atnešė vergiją.

Šiandien toks Amerikos diplomatų ir politikų naivumas galėtų dominti tik istorikus. Bet taip galvoti būtų klaidinga. Istorijos pamiršti jokiu būdu negalime, kad nepakartotume tų pačių klaidų. Amerikos liberalai,ypač tarptautinėje politikoje pasimetusio Prezidento Bill Clinton administracija, vėl veda pasaulį į betvarkę.

Po Sovietų Sąjungos subyrėjimo, prie kurio Lietuva prisidėjo savo drąsumu ir ištverme — ypač sausio 13-osios kraujo praliejimu — Amerika turėjo galimybę atvesti diktatūrinius kraštus į demokratišką kelią. Bet to Amerika ir toliau nedaro, net ir po Prezidento G. Bush naujos pasaulio tvarkos kilnių pareiškimų.

Pagrindinių principų trūkumas verčia JAV-bes bendradarbiauti su žiauriųjų diktatūrų valdžiomis. Amerika remia kai kuriuos kraštus, negerbiančius savo gyventojų teisių; valstybes, persekiojančias savo mažumas; valdžias, žudančias savo žmones dėl religinių įsitikinimų bei negerbiančias savo kaimynų...

Ekonominiai ir specialūs politiniai motyvai sumaišo Amerikos tarptautinės politikos kryptį. Neturtingiems kraštams, jų tarpe beveik visiems iš komunizmo išsivadavusiems, Amerikos diplomatai duoda nurodymus, kaip elgtis, iš jų reikalaudami daug daugiau, nei patys iš savęs. O kitų valstybių, turinčių gamtos turtų ar dominančių Washingtono politinį elitą, amerikiečiai ne tik nekritikuoja, bet jiems padeda...

Šiais metais, manau, ši Amerikos "realpolitik" sąvoka prives prie pasaulio padalinimo į interesų zonas. Tas pasidalinimas nebus pagrįstas demokratiškais principais. Tai bus didžiųjų kraštų de facto pasiskirstymas įtakos zonomis.

Kaip ir visuomet, pasidalinimas yra pagrįstas ekonominiais, kariniais ir politiniais interesais. Tose sferose mažiesiems, ypač neturintiems reikšmingos įtakos Washingtonui ir Maskvai, vietos liks tikrai nedaug. Tarptautinės teisės vardan silpnesniems kraštams, jų tarpe net tokiems, kaip Ukraina ar Baltarusija, vietos nebus. Lietuvai drauge su kitais mažaisiais kraštais, jeigu kas ir liks — tai tik trupiniai.

Ši nuomonė nėra pagrįsta kokiu pesimizmu. Tai yra reali šių dienų tiesa. Amerika trečią kartą dominuodama pasaulyje, nusileidžia imperialistams ir diktatoriams, vėl leidžia dalintis pasaulio turtais ir žmonėmis prieš jų valią.

Bet nusiminti nereikia. Privalome stebėti ir atitinkamai reaguoti į Amerikos bei Lietuvos politikų veiklą. Mes negalime leisti valdžios pareigūnams, diplomatams, biurokratams ir net saviesiems vadams — kurių pareiga ir tikslas yra tarnauti mums, o tikrasis motyvas — išsaugoti savo pozicijas bei, dažnai, privilegijas — užliūliuoti mus savo gražiais žodžiais ir šūkiais. Lietuvoje mūsų tautiečiai yra įpratę, kad valdžia spręstų visas jų problemas. Mes turime sau ir jiems priminti, jog valdžios ir biurokratai negali mūsų išgelbėti. Jie tegali mums tarnauti. Mes, ir tik mes galime apsisaugoti save ir savuosius.

KODĖL LIETUVA PAREIŠKĖ STOSIANTI Į NATO?

(atkelta iš 1 psl.)

ji neturinti savo karinių pajėgų. Betgi savo laiku Vokietija tapo NATO nare taip pat jų neturėdama. Kita vertus, karines pajėgas Lietuva pajėgi sukurti.

Lietuvos pareiškimas dėl stojimo į NATO tuo būdu yra labai logiškas žingsnis, prisimenant tai, kad Lietuva ne tik glaudžiai bendradarbiauja su Baltijos šalimis, bet ir pasisako už visų Centrinės Europos valstybių bendrą idėją plėtoti bendradarbiavimą su NATO, už jų siekimą gauti iš šios organizacijos saugumo garantijas Lenkijai, Vengrijai, Čekijai, Slovakijai ir Baltijos Valstybėms. Vyšegrado šalis atskyrus nuo Baltijos valstybių, saugumo garantijų problemos pastatytų Lietuvą į trečiaeilių valstybių tarpą, kurios dar ir dabar Rusijoje vadinamos "artimojo užsienio" terminu, turinčio, deja, toli gražu ne visuomet geografinį, o labiau politinį skambesį, jau ne kartą sukėlusį dėl jo vartojimo Baltijos valstybių gyventojų protestus.

Lietuvai būtų nepaprastai pavojinga ir tai, jeigu Europoje atsirastų skirtingos geopolitinės įtakos sferos, o gal net kažkoks nerašytas pasidalijimas jomis. Tai jau būtų žymiai pavojingiau, negu eventualus NATO išsiplėtimas į Rytus.

Galų gale — Lietuva nėra vienintelė šalis, pareiškusi savo norą stoti į NATO. Ir pagaliau — Lietuva pasirinko tą politinę ir karinę organizaciją, kuri ilgametėje istorijoje parodė savo ketinimų ir pažadų rimtumą, pagrįstumą, kurios autoritetas leidžia jai tikėtis NATO sudėtyje aiškios ir perspektyvios valstybinės rytdienos.

Pradžioje minėtasis NATO Generalinis Sekretorius M. Woerneris gruodžio 8 d. TV laidoje į vedančiojo klausimą, kodėl Lietuvos prezidentas pareiškė, kad Lietuva stos į NATO, irgi aiškiai atsakė: "Tai labai lengva suprasti, bent jau aš manau, kad tai suprantu (...) Kalbos, kurios paskutinėmis savaitėmis buvo girdimos iš Maskvos, prisidėjo ir paskatino, kad jis žengtų šį žingsnį".

Dr. Alfonsas Eidintas,
Lietuvos Ambasadorius JAV

— **"Berniuko Žirniuko"** lėlių teatras, gyvuojantis Nacionalinėje M. Mažvydo bibliotekoje Vilniuje, tris savaites praleido šešiuose Norvegijos miestuose. Vilniečiai rodė lėlių spektaklį "Kiaulaitė karalaitė", susipažino su norvegų lėlių teatrais, pabuvo Frederikstado lėlininkų akademijoje — aukštojoje mokykloje, kur dėstyti kviečiami lėlininkai iš viso pasaulio.

-- **Vokietijos** nepaprastasis ir įgaliotasis ambasadorius Lietuvoje R. Krausas sausio 17 d. perdavė Vokietijos vyriausybės dovaną Lietuvos policijai - 75 naujus automobilius "Volksvvagen - vento" ir 10 specializuotų mikroautobusų "Volksvvagen-Transporter".

-- **Minimalus gyvenimo lygis**, taikomas nuo 1994 m. sausio 1 d., yra 46 litai per mėnesį vienam Lietuvos gyventojui, minimali mėnesinė alga - 50 litų, minimalus valandinis atlygis - 0,3 lito, bei valstybės remiamos pajamos - 41 litas ir pajamų garantija - 40 litų per mėnesį.

-- **Bedarbių** sausio 1 d. Lietuvoje užregistruota 30,460 - 43.2% bedarbių gyvena miestuose, 56.8% - kaime. Sausio 1 d. Lietuvos darbo biržose buvo užregistruotos 3,564 laisvos darbo vietos.

— **Klaipėdos gyventojų** 92% pasisakė už mirties bausmę. Tai paaiškėjo iš Universiteto ir "Vakarų ekspreso" sociologinės apklausos. Daugumos klaipėdiečių nuomone, mirties bausmę reikėtų skirti už tyčinę žmogžudystę ir išprievartavimą.

Vilniaus gatvėse bananų ir apelsinų galima nusipirkti ir žiemą. Viktoro Kapočiaus nuotrauka

VIRGINIA ALEKSANDRAVIČIŪTĖ, lietuviškai kalbanti advokatė,teikia paslaugas IMIGRACIJOS bei ŠEIMOS teisiniuose reikaluose. The American Immigration Lawyers Association narė. Turi leidimą praktikuoti Massachusetts ir Washington, D.C. One Bulfinch Place, Suite 100, Boston, MA 02114. Tel.: (617) 723-2242; FAX: (617) 723-1899.

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas, patarnauja teisiniuose reikaluose.Advokatas kalba ir lietuviškai. 134 West St., Simsbury, CT 06070. Tel. 203 651-0261.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.). Tel. 344-5172. Paruošiamos garbingos laidotuvės. Modernios koplyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoj vietoj - OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, NY. Tel. 847-2323 (namų tel. 847-4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern, 1883 Madison St., Ridgewood, NY 11227. Tel. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. - 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, NY 11368. Tel. 779-5156.

LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIJO PROGRAMA "AUŠRA". WINC-FM 90.5, Worcester, MA. Sekmadieniais 8-9 val. vakaro, Eduardas Meilus, Jr., 70 Curtis St., Auburn, MA 01501. Tel. 508 753-7232

NEW YORK-NEW JERSEY-Laisvės Žiburys, sekmadieniais 9-9.30 val. ryto WNWK105.9 FM. Romas Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, NY 11364. Tel. 718 229-9134 arba 718 428-4552. Fax 718 769-3302.

NEW JERSEY, NEW YORK - "Music of Lithuania" programa, vedama anglų kalba iš Seton Hall Universiteto stoties, 89.5 FM banga, girdima sekmadieniais nuo 12 iki 1 val. popiet. "Lietuvos atsiminimai" programa iš tos pačios stoties, girdima sekmadieniais nuo 1 iki 2 val. popiet. Dr. J. J. Stukas - direktorius, 234 Sunlit Dr., Watchung, NJ 07060. Tel. 908 753-5636.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI Į VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.
Kasolino MEMORIALS
66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE, QUEENS N.Y. 11379
PHONES (718) 326-1282 ; 326-3150
- TAI MŪSŲ VIENINTĖLĖ VIETA-
- GAUSI PARODŲ SALĖ -

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

VYTIS
KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA
- LĖKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- ĮDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS

GRUPINĖS KELIONĖS Į LIETUVĄ
MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELĖMIS
JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ
PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA
VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N. Y. 11229
TEL.: 718 769 - 3300, FAX 718 769 - 3302

DARBININKAS The Lithuanian Weekly Published by Franciscan Fathers

341 HIGHLAND BLVD. BROOKLYN, NY 11207

Editorial Office 718-827-1352
Business Office 718-827-1351
FAX 718-827-2964

Publication No. USPS 148-360
ISSN 0011-6637

Second Class postage paid at Brooklyn, NY, Post Office
Subscription per year $30.00. Single copy $1.00.
Published Weekly except 2nd and 3rd week in July

POSTMASTER: Send Address Change to:
DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207
— Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA —

Skausmas krūtinėje tas pats

Skausmas. Gyvieji ir žuvusieji. Sužeisti. Laisvė ir okupacija. Šiandien jau kitaip Lietuva supranta tuos žodžius. Sužeisti. Mes visi šiandien sužeisti. Žaizda, atsiradusi prieš tris metus sausio 13-ąją negyja ir dar ilgai negis.

Šių metų sausio 13 d. Laisvės gynėjų dieną Vilniaus Arkikatedroje bazilikoje mišias koncelebravo ir pamokslą pasakė arkivyskupas - metropolitas A. J. Bačkis. "Tėvynė, išsikovojusi laisvę, dar nėra visiškai laisva, - kalbėjo Jo Ekcelencija. - Tikroji laisvė bus tik tada, kai ji remsis atsakomybe prieš Dievą ir prieš brolius. Laisvei subrandinti dar reikia kiekvieno mūsų aukos, sunkaus, kartais gal ir nedėkingo darbo. Nepritekliai ir kasdienio vargo auka, prijungta prie žuvusiųjų aukos ir įprasminta Kristaus kryžiumi, teišaugins tikrąją laisvę ir nepriklausomybę. Nebus gražesnio paminklo ant žuvusiųjų kapų už mūsų geranorišką pagalbą ir nuoširdžią meilę, rodomą vienas kitam. Savo prisiminimą ir pagarbą tautos didvyriams įprasminkime pagalba ir meile gyviesiems, kurie yra čia, šalia mūsų: ligoniams, gyvenimo nuskriaustiesiems ir vienišiems mūsų broliams. Mirusiųjų vėlės tesuartina gyvuosius ir tepadeda jiems kurti Tėvynėje taiką, meilę ir santarvę".

Antakalnio kapinėse, kur ilsisi sausio 13-osios didvyriai, įvyko gedulingas ceremonialas. Po mišių arkikatedroje į Antakalnio kapines atėjo tikinčiųjų kolona, nešanti Dievo Motinos skulptūrėlę, prie kurios žmonės meldėsi tą baisiąją sausio naktį. Būtent ši skulptūrėlė prieš tris metus iškilo aukštai prie parlamento rūmų. Ji tapo tuo tikėjimo ginklu, kuris buvo nepaprastai galingesnis už paruoštus sprogmenis ir ginklus parlamente. Tikėjimo ginklas tą dieną atsirado kiekvieno Lietuvos gyventojo širdyje. Jis šimtus kartų pranoko sovietų automatus ir tankus.

Kas šiandien gali pasakyti, kiek kryžių, kiek vaikų piešinėlių, kiek plakatų buvo prie parlamento rūmų. Kiek laužų sukūrenta prie televizijos bokšto, radijo pastatų, parlamento? Daug. Ir tik šis žodis įeis į istoriją, nes ji bus perduodama iš lūpų į lūpas. Gyvoji istorija nemeluoja.

Skaudu prisiminti sausio 13-osios žaizdą. Ji ir neprašo priminimo daugeliui Lietuvos žmonių. Tą naktį negrįžo tėvas, sūnus, duktė. Tą naktį sužeisti neskambino namo. O sirenų gausmas dar ir šiandien daugeliui tebeskamba ne tik ausyse, bet ir širdyje. Minutė, penkios, valanda - asmeninis skausmas ar nelaimės tirpo, nes širdyje tą naktį tilpo tik rūpestis už Tėvynę ir jos likimą. Visa kita pasidarė nereikšminga ir menka. Kitu matavimu į gyvenimą tą naktį pažvelgė daugelis.

Sunku šiandien tai prisiminti, kai po trijų metų Lietuvos laisvės gynėjai, nukentėjusieji turėjo lyg ranką ištiesę ateiti į Seimo rūmus susitikimui su Lietuvos premjeru A. Šleževičiumi ir Seimo pirmininku Č. Juršėnu. Kai kurie sausio 13-osios didvyrių artimieji sakė negalį sudurti galo su galu. Susitikime buvo pažadėta, kad vyriausybė ir jai pavaldžios instancijos atidžiai išnagrinės kiekvieną konkretų Lietuvos laisvės gynėjų prašymą ar nusiskundimą. Seimo posėdyje Juršėnas kalbėjo: "Pagal išgales turime paremti žuvusiųjų šeimas, artimuosius, nukentėjusius". Dvylika brolių ir viena sesė prieš tris metus kitaip mąstė - jie atidavė viską, jie atidavė daugiau negu galėjo - savo jaunystę, svajones - gyvybę, kuri taip buvo reikalinga ne tik jiems patiems, bet ir jų artimiesiems. Šiandien jiems skaudu girdėti - "pagal išgales...". Ne tūkstančius didvyrių Lietuva turi ir ne šimtus. Tą naktį krito trylika. Lietuvos laisvės kainą šiandien stengiamasi sumažinti - "pagal išgales...". Ne memorialai reikalingi Lietuvai, ne naujas paminklas Antakalnio kapinėse. Žmogiškumo šaukiasi Lietuva, to pačio kaip ir prieš tris metus. Tik ne į pasaulį, o į savus. Juk ir už juos paguldė galvą visi trylika. Šiandien didvyrių artimieji turi ateiti, ištiesę ranką...

1994 metų sausio 13-oji, skausmas krūtinėje tas pats...

"Darbininkui" iš Kauno

KAS IŠGELBĖS BUVUSIĄ MAŽĄJĄ LIETUVĄ?

Kiek čia yra nuo mūsų iki tos buvusio Mažosios Lietuvos? Atrodo reikalinga tik ranką ištiesti ir jau ten. Pervažiuoji Kybartus, upeliuką, per kurį buv. Lietuvos prezidentas A. Smetona pasitraukė į Vakarus ir jau Mažojoj Lietuvoj. Tačiau stop — valstybės siena. Ją taip lengvai ir paprastai jau nepereisi.

O juk čia savo metu gyveno labai daug senųjų lietuvninkų, kaip jie save vadino, apie ką byloja tokios pavardės, kaip Karschies (Karšis), Kubutat (Kubutaitis), Steputat (Steputaitis)ir t. t. Miestų, miestelių pavadinimai, kaip pav. Ragnit (Ragainė), Eidtkau (Eitkūnai), Tolminkehmen (Tolminkiemis) ir t. t. Visa tai rodo, kad tų pavardžių savininkai kadaise buvo lietuviško kraujo, nemažas jų skaičius suvokietėjo ir tapo dar aršesni vokietininkai negu tikrieji vokiečiai.

O Mažoji Lietuva savo metu juk suvaidino labai didelį vaidmenį mūsų kultūros, raštijos istorijoje. Juk kaip tik čia dienos šviesą išvydo D. Kleino lotyniškai parašyta ir vėliau išversta į vokiečių kalbą "Lietuvių kalbos gramatika", M. Mažvydo pirmoji lietuviškoji knyga "Katekizmas", nepakartojamas K. Donelaičio epas "Metai" ir t. t. Visko nė nesuminėsi.

O kur vėlesnieji veikėjai V. Storasta-Vydūnas, M. Jankus, M. Zauniūtė, Zaunių šeima, iš kurios vėliau kilo žinomas Lietuvos diplomatas ir užsienio reikalų ministras D. Zaunius, I. Simonaitytė? Jie visi vienaip ar kitaip gynė lietuvių kalbos teises, kovojo su germanizacijos bangom, bet jų jėgos buvo per silpnos, labai stigo susipratusios inteligentijos.

Galutinį tašką padėjo Antrasis Pasaulinis karas, kai buvę Rytprūsiai tapo padalinti tarp Lenkijos ir buvusios Tarybų Sąjungos. Neliko senųjų lietuvninkų ir jų palikuonių, visos buvusios gyvenvietės buvo naujai pavadintos lenkiškais arba rusiškais (tarybiniais) vardais. Dar dirbant pedagoginį darbą teko keletą sykių pavažinėti istorinėm, literatūrinėm Rytprūsių vietom. Vaizdas buvo tikrai klaikus, atrodė, tartum tik ką būtų praūžusi karo vėtra. Į ištuštėjusias sodybas pradėjo keltis iš Tarybų Sąjungos įvairaus plauko persikėlėliai, o po jų ir lietuviai. Pastaruoju metu, kaip tvirtina oficiali informacija, vėl ima sparčiai didėti vokiečių skaičius.

Čia stengėsi įsikurti ir mūsų tremtiniai, kuriems dėl įvairių priežasčių nebuvo leista gyventi Lietuvoje. Kadangi čia buvo ir tebėra stambios kariuomenės ir karo laivyno bazės, beveik visas kraštas — šis buvęs Vokietijos aruodas, virto ištisais poligonais, o tai neleido šiam kraštui atsigauti.

Neseniai Įsručio, dabartinio Černiachovsko, o prie vokiečių Instenburgo, srityje lankėsi rimta kraštotyrinė ekspedicija, kad susipažintų su vietinių lietuvių buitimi, ar jie dar nepamiršo gimtosios kalbos ir pan. Vadovavo Lietuvos kraštotyros draugijos pirmininkė I. Seliokaitė, su kuria kiek anksčiau teko dirbti keliose ekspedicijose ir apie kurią galiu tik gerai atsiliepti.

Lietuvių padėtis čia nėra lengva. Daugumoj gyvena išsisklaidę, nėra su kuo lietuviškai pabendrauti. O tai daro didelę ir neigiamą įtaką gimtajai kalbai, ji užsimiršta. Ir ne iš blogo noro. Vaikai gimtosios kalbos praktiškai nemokomi. Jei vyresnėse klasėse ir susidaro grupelė lietuviukų, mokytojas ar mokytoja turi atvažinėti iš Lietuvos. Bet ir tokių nėra daug.

Mažiukai, gi, iš viso nemokomi. To pasėkoje — surusėjimas, kaip anksčiau buvo suvokietėjimas. Neigiamas reiškinys yra mišrios šeimos, ypač jei vienas iš tėvų nemoka ar nenori pramokti kalbėti lietuviškai. To pasėkoj, vaikai, negirdėdami nuo mažens gimtosios kalbos greit nutausta, ypač jei dar negauna pasiskaityti lietuviškų knygų, laikraščių.

Štai, pasakoja vadovė, aptikusi vieną senutę beskaitančią seną maldaknygę. Paklausta kodėl taip atidžiai skaito tą o ne kokią kitą knygą, atsakė, jog kitos neturinti, o ši sena maldaknygė jai neleidžianti pamiršti gimtosios kalbos. Perskaito vieną sykį ir vėl iš pradžių. Panašiai kaip balanos ar spaudos draudimo laikotarpiu. Kadangi kraštotyrininkai buvo atsivežę ir lietuviškų vaikiškų knygučių, vaikai, kalbėdami lietuviškai-rusišku žargonu, labai apsidžiaugė, žadėdami sekančiam kartui geriau išmokti kalbėti lietuviškai. Net rusiukai!

Karaliaučiaus srityje dažni svečiai yra vadinamieji misionieriai iš Lenkijos ir Vokietijos, ragindami jungtis prie vienos ar kitos valstybės. Aišku, jie yra žymiai turtingesni, kartais net ir pinigais sušelpia. Atsakant į anketinius klausimus, beveik visi tvirtino, kad sritį atgaivinti gali tik Vokietija, nes ji dabar yra pati turtingiausia.

Dabar, normalėjant santykiams, numatoma įvesti ir lietuvių kalbos pamokas mokyklose, kur yra didesnis lietuvių susibūrimas ar kur iki mokyklos netoli. Didžiausia bėda, aišku, su mokytojais. Tuo galėtų pasirūpinti ir Įsručio (Černiachovsko) pedagoginė mokykla, suteikdama savo lietuvių kilmės auklėtinėms ir lygiagrečią lietuvių kalbos mokytojos specialybę. Tuo dabar pradėjo rūpintis Karaliaučiaus srities lietuvių bendrija.

Teigiamas reiškinys yra tas, kad pedagogo A. Bartininko iniciatyva Černiachovsko (Įsručio) centrinėje bibliotekoje yra įsteigtas lietuviškos spaudos ir knygos kampelis. Žinoma, nors tai yra dar tik pirmoji kregždė, bet ir tai jau yra gerai. Dabar

(nukelta į 4 psl.)

Pagerbiami žuvusieji prie Lietuvos TV bokšto 1991 m. sausio 13 d. Viktoro Kapočiaus nuotrauka

DARIUS IR GIRĖNAS

JŲ SKRYDŽIO 60 METŲ SUKAKTĮ PRISIMENANT

29

PAULIUS JURKUS

Karstai dabar buvo pridengti Lietuvos vėliava. Nacionalsocialistų garbės sargyba liko budėti per naktį.

Lėktuvo žuvimo vietą ir pačius lakūnų karstus lankė daugybė žmonių. Visi reiškė užuojautą dėl žuvusių lakūnų. Į Soldiną iš Berlyno atvyko Leopoldas Dymša, Lietuvos pasiuntinybės sekretorius ir patarėjas.

Tada Soldino laidojimo koplyčioje buvo pamaldos už žuvusius lakūnus. Ant karstų buvo sudėta daug vainikų. Vietos valdžios ir visuomenės atstovai pasakė atsisveikinimo kalbas. Abu karstus uždėjo ant specialių laidojimo automobilių ir išvežė. Per visą Soldino miestą buvo išrikiuoti nacių šparleriai.

Iš Soldino žuvę lakūnai buvo atvežti į Stetiną, kur jų laukė didžiulis trijų motorų Derulfto lėktuvas. Visur pakeliui buvo iškeltos gedulo vėliavos. Stetine laukė išsirikiavusi policija, nacių dalinys, aerouosto tarnautojai, lakūnai, vietos valdžios ir visuomenės atstovai, daugybė žmonių. Pasakyta daug atsisveikinimo kalbų. Už kalbas padėkojo Leopoldas Dymša. Po tų kalbų lakūnų karstus perkėlė į didįjį lėktuvą. Apie 12 val. lėktuvas pakilo ir atskrido į Karaliaučių.

Čia į aerodromą atvyko Lietuvos konsulas Jonas Budrys su konsulato tarnautojais. Karaliaučiaus lietuvių kolonija, Rytprūsių valdžios atstovai. Ir čia buvo išsirikiavęs nacių dalinys, policija. Pasakyta daug atsisveikinimo kalbų.

Apie 3 val. popiet lėktuvas pakilo ir išskrido į Kauną. Skrisdami Rytprūsių teritorijoje, sutiko kitą Deruluft lėktuvą, grįžtantį su keleiviais iš Maskvos. Šis keleivinis lėktuvas, pagerbdamas žuvusius lietuvius lakūnus, du kartus apsuko į Lietuvą skrendantį lėktuvą ir perdavė radijo telegramą, kurioje pareiškė gilią užuojautą.

Su žuvusių lakūnų karstais tada į Kauną grįžo ir aviacijos kapitonas Morkus ir inž. Bulota.

Kauno aerouosto viduryje buvo padarytas paaukštinimas katafalkas ir papuoštas gėlėmis. Iki pusės stiebo buvo iškeltos Lietuvos, Amerikos ir Deruluft bendrovės vėliavos. Į aerouostą rinkosi daugybė žmonių, kariuomenės, šaulių daliniai, žurnalistai, fotografai, filmuotojai. Atvyko Lietuvos ministeris pirmininkas Juozas Tubelis ir valdžios atstovai, diplomatinio korpuso nariai.

Garsiakalbiai skelbė apie artėjantį lėktuvą. Ir visi žiūrėjo ton pusėn, nekantrūs ir susijaudinę. Pasirodė didysis lėktuvas, lydimas 9 Lietuvos karo aviacijos lėktuvų. Lėktuvas tris kartus apsuko miestą ir pamažu nusileido.

Iš didžiojo lėktuvo iškėlė žuvusių lakūnų karstus ir padėjo ant paruoštų ir papuoštų katafalkų. Ministeris pirmininkas perskaitė aktą, kad Vyties kryžiumi apdovanojami abu žuvę lakūnai ir prie karstų prisegė Vyties kryžius.

Apdovanoti jie buvo ir Šaulių Žvaigždės ordinu, ir skautų svastikos ordinu.

Po kalbų karstai jau buvo nešami į baziliką.

Žmonių buvo tiek daug, kad visos gatvės buvo pilnos, šaligatviai, balkonai. Nuo bazilikos iki aerouosto buvo viena minia, kuri atėjo pagerbti drąsiųjų tautos sūnų.

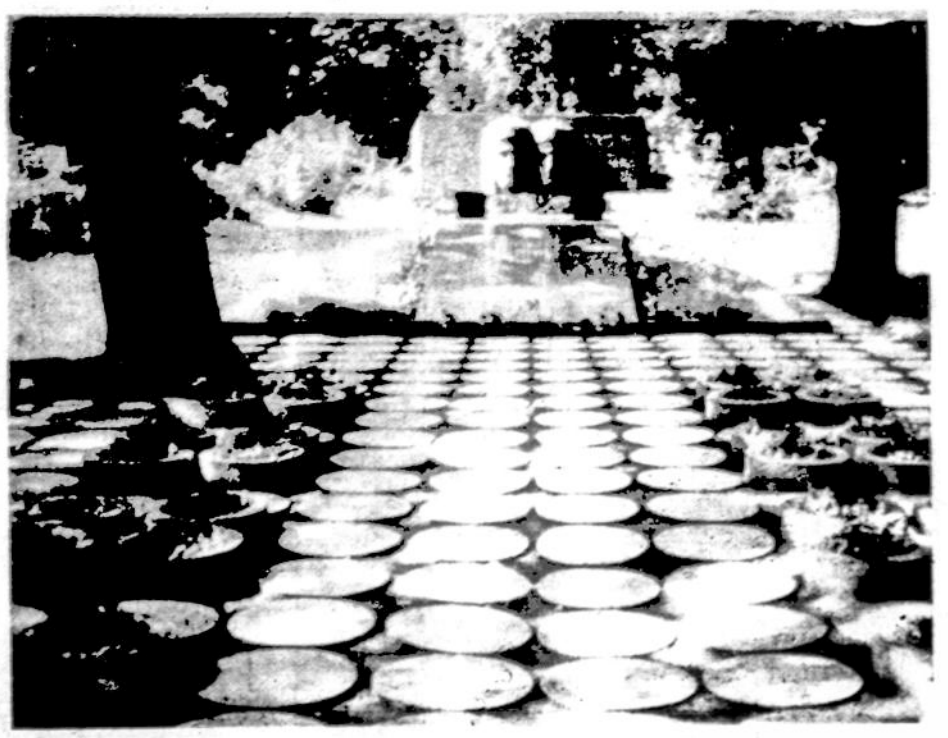

Dariaus ir Girėno mauzoliejus Kaune Aukštuosiuose Šančiuose.

Giminės aerouoste

Aerouoste visų dėmesį traukė žuvusiųjų lakūnų giminės. Čia gedulo drabužiais apsirengusi laukė Dariaus žmona su dukrele. Jiedu susituokė 1924 m., dukrelė gimė 1925 m. Darius, būdamas Amerikoje, rėmė savo šeimą, su ja palaikė ryšius.

Čia buvo Dariaus sesuo Aurelija su vyru Jonu Našlėnu, Ukmergėje apsigyvenusi 1932 m. Ji labai laukė savo brolio iš Amerikos ir net įrengė kambarį, kur jis galėtų po kelionės pailsėti.

Čia buvo ir lakūno Girėno brolis, vos prieš savaitę atvykęs iš Amerikos ir svajojęs čia susitikti su broliu. Girėnas labai jaudinosi, nuolat klupo prie karsto, gailiai raudodamas ir šaukdamas savo brolį vardu.

(Bus daugiau)

NAUJOS KNYGOS

Tiktai knygos praturtina žmogaus akiratį. Per knygas mes išvystame pasaulį, skaityti knygeles reikia pratinti vaikus nuo mažų dienų. Knygų skaitymas praturtina vaiko vaizduotę, praturtina kalbą. Knygos ne tik turi būti skaitomos, bet ir nagrinėjamos.

JAV LB Švietimo taryboje yra labai platus įvairių knygų pasirinkimas. Čia galima gauti pačių naujausių leidinių, garsajuosčių, vaizdinių priemonių, išleistų JAV ir Lietuvoje. Pasirinkimas yra labai didelis tiek suaugusiems, tiek vaikams. Vaikų žurnale "Eglutė" yra ištisai spausdinami visų naujausių knygų sąrašai. Visi leidiniai yra gaunami, kreipiantis į Švietimo tarybos pirmininkę R. Kučienę, adresu: Lithuanian Educational Council Inc., 13648 Kickapoo Tr., Lockport, IL, 60441, Tel. (708) 301-6410.

Taip pat galima gauti, kreipiantis į mokyklų vedėjus. Jie visi turi naujausių leidinių sąrašus.

Čia trumpai noriu skaitytojus supažindinti su kai kuriomis naujausiomis knygelėmis.

Mįslingos kaladėlės

Tokiu pavadinimu išėjo iš spaudos R. Kubiliūtės detektyvinė apysaka jaunimui. Šioji knygelė yra įdomi savo turiniu. Joje autorė nagrinėja paslaptingų kaladėlių istoriją. Autorė supažindina skaitytoją su lietuviško gyvenimo kasdienybėmis, iškelia lietuviško jaunimo pranašumus. Šiai knygai iliustracijas paruošė dail. Rasa Sutkutė. Knygą išleido JAV LB Švietimo taryba, o jos išleidimą finansavo Lietuvių Fondas.

Jauniausiam mokykliniam amžiui labai tinkama knyga "Ką žmonės dirba visą dieną?" Šioji knyga yra G. Kirvaičio vertimas iš anglų kalbos "What People Do All Day?", parašyta Richard Scarry. Ši knyga buvo išleista "Vyturio" leidyklos Lietuvoje. Ji yra su labai gražiomis iliustracijomis.

Knyga labai patogi naudoti mokyklose. Čia mokytojas gali mokinius supažindinti su įvairių profesijų žmonėmis, nagrinėti ką kiekvienos profesijos žmogus dirba, vertingas terminologijos žodynas.

Pradinukų žodynas

Šį žodyną paruošė Jonas Paulauskas ir Grožvydas Kirvaitis. Žodynas yra gausiai iliustruotas dail. Rimvydo Bartkaus. Knygą išleido "Spindulio" spaustuvė Lietuvoje.

"Pradinukų žodyne" pateikti daiktų, reiškinių, veiksmų ir kitų dalykų pavadinimai, kuriuos pirmiausia turi žinoti pradžios mokyklos mokiniai. Pagal reikšmes žodžiai suskirstyti į 100 grupių. Žodynas pradedamas namų aplinkos pavadinimu, toliau pereinama prie kitų sudėtingo pasaulio reiškinių pavadinimu. Žodžių reikšmės čia ne tik aiškinamos, bet ir iliustruojamos piešiniais. Žodynas įdomus bei naudingas ir mažiesiems, ir vyresniesiems, tinka taip pat nelietuviškų mokyklų mokiniams. Žodynas patogus dar ir tuo, kad visi žodžiai jame yra sukirčiuoti. Žodyno pabaigoje pridedama visų pateikiamųjų žodžių abėcėlinė rodyklė.

O kurį iš mūsų nedomina skruzdėlių pasaulis? Skruzdėlynas — tai jų rūmai. Visos skruzdėlės pasiskirsčiusios darbais ir tik bėga, skuba. Todėl ir posakis yra: "Dirbti kaip skruzdėlė". Daugelis vaikų savo namuose turi dirbtinus skruzdėlynus ir mėgsta stebėti jų gyvenimą.

Labai įdomią apysaką — pasaką apie skruzdėlių gyvenimą parašė Vyt. Tamulaitis — "Greitutės nuotykiai". Skruzdėlytei Greitutei auklė davė tokį vardą, nes jau nuo pat užgimimo buvo labai greita ir norėjo viską žinoti. Ji norėjo žinoti, kas yra saulė, kodėl žydi gėlės, kodėl medžiai žaliuoja?

Greitutė sakė: "Koks gražus pasaulis"! Vėliau Greitutei teko daug išgyventi: ji atsidūrė plėšikų nelaisvėje, išgyveno nesėkmingą pabėgimą, nuteisimą mirti, pagaliau išvadavimą ir kelią į namus. Knygos autorius per skruzdėlytę Greitutę supažindina skaitytoją su skruzdėlių pasauliu, pateikia linksmus ir liūdnus Greitutės nuotykius.

Knyga tinkama skaityti mažiesiems, vyresniesiems, bus įdomi ir suaugusiems žmonėms. "Greitutės nuotykiai" ne tik patrauklūs savo turiniu, bet patrauks skaitytoją lengva, gražia kalba, gražiu ir nuosekliu stiliumi. Sakiniai yra trumpi, aiškūs, gražus minčių dėliojimas.

Mažyliai

Tai A. Laptevo parašyta eiliuota knygelė apie įvairių gyvulių mažylius. Paties autoriaus gražios iliustracijos. Knygelė skirta iki mokyklinio amžiaus vaikams.

Skaitomas knygeles yra patartina nagrinėti, aptarti. Nagrinėdami perskaitytą knygą ar tekstą, mes išmokstame analizuoti. O gyvenime reikia viską analizuoti. Mes analizuojame gyvenimą, žmones, analizuojame savo poveikį mus supančiai aplinkai. Tokiu būdu, gal iškris iš mūsų kalbos tokie netikslingi — ir menkverčiai skoliniai — "Kam svarbu"! Mus ištisai turi lydėti klausimas — "Kodėl"? Tik knygose mes galime rasti daug atsakymų į įvairius klausimus. Knyga turi būti ir išlikti geriausiu draugu!

Nijolė Nausėdienė

KAS IŠGELBĖS BUVUSIĄ MAŽĄJĄ LIETUVĄ?

(atkelta iš 3 psl.)

viena bėda, kad Karaliaučiaus srities lietuviai nemato lietuviškos televizijos laidų. Jei tai padaryti techniškai neįmanoma, gal, susitarus su tos srities televizija, galima būtų įvesti vieną kitą lietuvišką laidelę. Tuo galėtų mėginti vesti derybas gerb. A. Bartininkas. Tai būtų taip pat labai svarbus veiklos baras.

Nėra jokios abejonės, kad prie srities atgaivinimo galėtų prisidėti ir mūsų išeivija, karts nuo karto atsiųsdama lietuviškų vaikiškų knygelių ar grožinės literatūros kūrinių, taip pat ir tokių, kur būtų siejama su Lietuvos istorija, pasakom, papročiais ir pan. O siųsti galima adresu: **2000 Vilnius, Trakų g. 2, Lietuvos kraštotyros draugija.**

Atgaivinsim šią sritį ar ne, labai daug priklauso nuo mūsų pačių, nes darbas yra tikrai sunkus. Praktiškai reikalinga mokėti dvi kalbas: lietuvių ir rusų, kadangi, kaip minėjau, yra nemažai nutautėjusių lietuvių. Jei tokiems viską imsi aiškinti lietuviškai, jie labai menkai ką supras. Todėl rusų kalba, mano nuomone, reikalinga pradžioje kaip pereinamasis etapas į lietuvių kalbą, o po kiek laiko jau viską, bus galima aiškinti vien lietuviškai.

Kraštotyrininkai rankų nežada nuleisti, priešingai, suorganizuoti daugiau panašių ekspedicijų į kitas šios srities vietas, nors tai ir yra susiję su ekonominiais, politiniais, materialiniais sunkumais. Todėl pageidautina, kad į šį svarbų darbą įsijungtų ne tik Lietuva, bet ir mūsų išeivija.

Kaip nedidelę paslaptį išduosiu, kad neužilgo bus pastatytas paminklas žymiam prūsų sukilėlių vadui Herkui Mantui jo žuvimo vietoje.

Vikt. Gulmanas

Kazys Varnelis ruošia savo muziejų Vilniuje, išsinuomavęs patalpas 99 metams. Viktoro Kapočiaus nuotrauka

PRIE "VILNELĖS" JAU NEGRĮŠIME

Periodinėje spaudoje greta kitų kalbos normų pažeidimų vis dar pasitaiko vietovardžių formų iškraipymų. Vienas iš jų — per Vilniaus centrą, pro Gedimino kalną tekančios Vilnios upės vardo netaisyklingas vartojimas. Nors šia tema labai daug kalbėta ir rašyta, tačiau kai kuriuose laikraščiuose parašoma neteiktina oficialiai vartosenai lytis — **Vilnelė.**

Vilnios pirmumas bei autentiškumas jau seniai įrodytas ir jokių abejonių nekelia. Apie tai yra rašę nemaža kalbininkų: J. Balčikonis, J. Jurkštas, A. Vidugiris. Tik lytis **Vilnia** yra A. Vanago "Lietuvių hidronimų etimologiniame žodyne".

Vilnią esant pirminę, autentišką lytį liudija senieji rašytiniai šaltiniai. Teiginą apie **Vilnios** pirmumą patvirtina iš jos kilęs Lietuvos valstybės sostinės vardas Vilnius, kurio ankstesnė lytis, žinoma iš gyvosios kalbos ir iš raštų, buvo **Vilnia.**

Jeigu tikrąji, autentiška upės vardo lytis yra **Vilnia,** tai kokiu būdu susidarė variantas **Vilnelė?**

Svarbiausia Vilnelės atsiradimo priežastis buvo suslavintos Vilnios vardo lytys Vilenka, Vileika, Vilneika, Vilnovka. Lietuviškoji lytis su mažybine maloninę priesaga Vilnelė ir yra šių slaviškų variantų lietuviškas atitikmuo, sietinas pirmiausia su Vilenka, turinčia aiškią mažybinę maloninę reikšmę. Lietuvoje yra ir daugiau upių su slaviška priesaga -enka: Varlenka — Mielagėnai, Vilenka — Smalvos, Sudervenka — Vilnius, Ruklenka — Jonava, Varpenka — Jonava, Vyšnenka — Daugai ir t.t.

Taigi Vilnelė atsirado daug vėliau už Vilnią, bet tik pastaroji lytis vartotina bendrinėje kalboje. Čia paminėtina ir daugiau atvejų, kai hidronimas, davęs pradžią gyvenamosios vietos vardui, po to gauna mažybinės maloninės reikšmės priesagą: Rūdupėlė — upelis, Prienai, ir Rūdupis — kaimas, Snaigupėlė — upė, Leipalingis, ir Snaigupė — kaimas ir pan.

A. Vanagio nuomone, kaimų vardai Rūdupis ir Snaigupė (kaip ir kiti kaimų vardai analogiškais atvejais) yra kilę iš upių vardų. Rūdupis ir Snaigupė, ir tik vėliau, kai prie šių upių atsirado bendravardės gyvenamosios vietos, upių vardai pavirto mažybiniais. Tai galėtų būti papildomas argumentas, rodantis lyties Vilnelė antrumą palyginant su Vilnia.

Vilnia — svarbus Vilniaus vietovardis. Tad išlaikykime autentišką šios upės vardą ir nekraipykime jo! — rašo Laimis Bilkis. (Sutrumpinta iš "Gimtosios kalbos", 1993. Nr. 3.)

Lietuvos nacionalinė galerija įsikūrė Vilniuje, buvusio revoliucijos muziejaus pastate. Dabar ten veikia išeivijos dailininkų paroda "Sugrįžimas". Viktoro Kapočiaus nuotr.

VINCENTIEČIŲ VEIKLA LIETUVOJE

Kaune atkurta šv. Vincento Pauliečio kuopelė, kaip įprasta vadinti, konferencija. Ji oficialiai įregistruota 1991 m. sausio mėnesį, jos veiklą palaimino kardinolas Vincentas Sladkevičius, 1992 m. lapkričio mėnesio pabaigoje Paryžiuje, vincentiečių lopšyje ir tarptautiniame centre, vyko šv. Vincento Pauliečio draugijos tarptautinė asamblėja. Kukli Lietuvos konferencija buvo reprezentuota drauge su 120 šalių vincentiečių atstovais — pagal alfabetinę tvarką tarp Libano ir Luxemburgo.

1929 metais šv. Vincento Pauliečio draugija Lietuvoje turėjo 160 skyrių. 75-ose senelių prieglaudose globota trys tūkstančiai senelių, penkiose vaikų prieglaudose auklėta 217 vaikų, 45 vaikų darželiuose maitino du tūkstančius vaikų, veikė trys sveikatos centrai motinoms ir vaikams.

Draugija Lietuvoje buvo įregistruota kaip šv. Vincento a Paulo pavargėliams šelpti draugija arba sąjunga. 1920 m. gale ji perėmė iš Vaikelio Jėzaus draugijos katechečių ir apologečių kursus ir nuo tol veikė kaip šv. Vincento a Paulo mergaičių mokytojų seminarija Kaune. Panevėžyje iš šv. Vincento Pauliečio draugijos susiformavo iki šiol tebeveikianti Dievo Apvaizdos Seserų Kongregacija.

Karas nutraukė šv. Vincento draugijos veiklą ne tik Lietuvoje. Tarptautinėje asamblėjoje teko įsitikinti, kad praktiškai visose buvusio socialistinio lagerio šalyse , neišskiriant nė palyginti laisvos nuo Bažnyčios persekiojamų, Lenkijos, vincentiečių draugijų veikla buvo nutraukta ir tik prieš metus ar keletą atsikūrė.

Pradžia, palyginus su prieškario metais, panašiai kaip ir Lietuvoje, kukli: Lenkijoje, Čekijoje, Slovakijoje, Vengrijoje, Kroatijoje yra vos po keletą vincentiečių konferencijų, kurias paprastai šefuoja kuri nors "susigiminiavusi" Vakarų Europos šv. Vincento konferencija.

Maskvoje Fatimos Švč. Mergelės Marijos parapijoje taip pat veikia amerikiečių remiama konferencija. Todėl galima suprasti su kokiu entuziazmu Tarptautinės šv. Vincento Pauliečio draugijos prezidentas Amin de Tarrazi sutiko žinią apie atgaivinusius veiklą vincentiečius Lietuvoje.

PREMIJUOTA KUN. K. TRIMAKO KNYGA

1993 m. religinio konkurso komisija prel. J. Prunskio pirmąją premiją paskyrė kun. K. Trimako knygai "Jėzaus gyvenimo iliustracijos". Ankstyvesniame pranešime spaudai knygos autoriumi netiksliai buvo pažymėtas "Valtorta-Kirenietis", o kun. K. Trimakas nurodytas tik kaip vertėjas. Pagal konkurso nuostatus, rankraštis buvo pasirašytas slapyvardžiu "Kirenietis", o atskirame voke nurodyta tikroji autoriaus — Kęstučio Trimako — pavardė.

Šios knygos pagrindas yra kun. dr. Kęstučio Trimako Lietuvoje 1989-1991 skaitytos paskaitos: "Jėzus Kristus, Dievo meilės ir gailestingumo apsireiškimas žmonijos istorijoje, naujai atskleistas M. Valtortos "Žmogaus-Dievo poemoje", "Jėzus ir Judas: draugystė ar konfrontacija (pagal M. Valtortos "Žmogaus-Dievo poemą")". Knygai tų paskaitų medžiaga buvo perredaguota, suderinta ir gausiai papildyta.

Naudodamasis citatomis iš M. Valtortos "Žmogaus-Dievo poemos", vaizduojančios Jėzaus gyvenimą, kun. K. Trimakas aiškina ir ryškina Jo dieviškai žmogišką savimonę bei laikyseną santykiuose su savo Motina, su Judu Iskarijotu ir kitais. Knyga, atskleisdama Jėzaus ir Jo Motinos kilnumą, padeda juos geriau pažinti, jais žavėtis ir juos labiau pamilti.

Knygą premijuodama, konkurso komisija nurodė: "Nėra abejonės, kad šis veikalas padės ugdyti krikščioniškus idealus ne tik Lietuvoje, bet ir išeivijoje". O "Draugo" dienraštyje 1993 m. rugsėjo 2 d. teigiama: "Turinys gilus, išmąstytas, bet kiekvienam skaitančiam prieinamas. Tai tikras dvasinis lobynas".

Pirmoji knygos laida buvo atspausdinta Chicagoje 1993 m. gale "Draugo" spaustuvėje, autoriaus lėšomis, paremiant aukotojams iš JAV-ių. Pasiųsta į Lietuvą, autoriaus ir "Židinio" leidėjų ji dalinama dovanai. Knyga bus perspausdinta Lietuvoje, išlaidas padengiant prel. J. Prunskio skirta 3000 dol. premija ir papildant autoriaus, leidėjų bei aukotojų finansine parama. Ši antroji laida Lietuvoje irgi bus dalinama dovanai.

Židinys

Waterview Properties
of the Palm Beaches, Inc.
MLS

Ray Staskunas
LICENSED REAL ESTATE BROKER

11501 Ellison Wilson Road — 407 - 622 - 5000
North Palm Beach, FL 33408 — 407 - 626 - 8562 res.
SE Corner of PGA Bridge — 407 - 622 - 5966 fax

FOR YOUR FLORIDA REAL ESTATE NEEDS!!!

CALL 1 (800) 369 - 7355

Pasveikinkite savo draugus ir artimuosius gimtadienio ar jubiliejaus proga Darbininko laikraštyje.

KIEK KRYŽIŲ YRA KRYŽIŲ KALNE?

Visame pasaulyje kryžių didžiausias telkinys yra Lietuvoje, Kryžių kalne. Kas tik tą kalną aplanko, tas yra paliestas didžiulės mistikos. Tai lietuvių tautos šauksmas.

Čia grūmėsi pikta ir aštri bedievybė su žmonių giliu tikėjimu. Bedievybė su traktorių daugybe, su blogų žmonių talka, naikino kryžius. Ji nusiaubė kalną ir tikėjo, kad pergalė jau pasiekta, bet iš nakties kryžiai vėl išaugo. Kiekvieną kartą kryžių buvo vis daugiau. Iš lietuvių kančios, iš Sibiro tremtinių skausmo ir dejonių, iš išblokštųjų ilgesio augo nauji kryžiai ir sukūrė šį didįjį stebuklą!

Ir kiek tų kryžių?

Visi spėlioja, sako: 5,000, 10,000!

New Yorke leidžiamas dienraštis "Daily News" savo kelionių priede "Travel" birželio 27 d. įdėjo du puslapius apie šį Kryžių kalną ir Lietuvą. Ten jie parašė, kad kalne yra 56,331 kryžius.

Tai buvo birželio mėnesį. Bet reikia atsiminti, kad kryžiai nuolat auga. Ir kiek jų išaugo, per liepos, rugpjūčio, rugsėjo mėnesius? Tikriausiai prisidėjo daugiau nei šimtinė, o gal ir tūkstantis.

Tai tikras stebuklas, kurį galima pamatyti visada ir pergyventi tų kryžių mistiką!

Kryžių kalnas 1982 metais.

LIETUVOS PEDAGOGŲ KELIONĖ PO JAV

Lapkričio 26 — gruodžio 12 dienomis mes, 5 pedagogai iš Alytaus, Kėdainių, Molėtų, Panevėžio ir Vilniaus lankėmės įvairiose Amerikos švietimo įstaigose. Kelionės iniciatorius buvo APPLE ir jos generalinė direktorė Vaiva Vėbraitė, pagrindiniai rėmėjai — USIA ir Atviros Lietuvos fondas Washingtone, New Havene ir jo apylinkėse New Yorke aiškinomės, kaip organizuojama mokytojų centrų veikla, kokia jų kvalifikacinio tobulinimosi pasiūla, kaip sudaromos ir veikia programos, kaip tokie centrai finansuojami. Pamatėme įvairių tipų, priklausomybių ir sąrangų centrų, siekiančių praktiškai padėti mokytojui.

Įsibėgėjant Lietuvos švietimo reformai, Amerikos lietuviai organizavo talką, pavadintą APPLE. Jau tris vasaras Vilniuje, Šiauliuose, Klaipėdoje, Marijampolėje, Birštone bendravo ir mokėsi įvairių specialybių Lietuvos ir Amerikos pedagogai. Toks bendravimas — galimybė ieškoti ir mokytis įgyvendinti konstruktyvias idėjas, naudingą praktinį patyrimą.

Tokios investicijos mūsų švietimui yra svarbios: modernus švietimas — galimybė kurti modernią Lietuvą. Pastaroji pažintis su mokytojų centrų veikla galėtų būti antrasis APPLE pagalbos etapas, siekiantis suburti įvairiose Lietuvos vietose savarankiškai veikiančių mokytojų tobulinimosi vietų tinklą. Tokios įstaigos būtų dar vienas žingsnis decentralizuojant mokytojų kvalifikacinio tobulinimo sistemą Lietuvoje. O pirmųjų bandymų yra Marijampolėje (kartu su danais), Klaipėdoje, Alytuje ir kitur.

Šie centrai kuriasi lėtai, nes stinga ir patyrimo, ir informacinių materialinių ir finansinių išteklių. Mūsų vizitai yra artimesnių kontaktų ir partnerių, galinčių teikti įvairiopos paramos, paieška. Džiugiausia, kad Tautos Fondas svarsto ar Lietuvos švietimas negalėtų būti prioritetiškai remiama sritis, o jo parama (gal per APPLE) būtų prasmingiausias darbas ateičiai.

Įspūdingiausios šios kelionės akimirkos — susitikimai su tėvynainiais: viešnagės mielų E. ir R. Valaičių namuose. APPLE dalyvių susitikimas pas S. Alšėnaitę-Urban, trumpi pasėdėjimai su E. ir R. Sakadolskiais, T. Venclova, su buvusiais Ambasados darbuotojais, lietuvių šokių repeticija New Havene, pasimatymas "Amerikos balse"... Kaip gerieji angelai kelionėje mus globojo Vaiva Vėbraitė ir Arūnas Čiuberkis. Jautėmės esą namuose, nors Amerika yra Amerika. Jautėmės suvienyti bendro rūpesčio — modernesnės Lietuvos kūrimo galimybių paieškos.

Valentinas Stundys
Molėtų Švietimo skyriaus pirmininkas

RUOŠA JAUNIMO KONGRESUI

VIII Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresas (PLJK) įvyks 1994 m. liepos 12-13 dienomis. PLJK — tai nuostabus, visam gyvenimui atmintyje išliekantis renginys, kurio metu jauni žmonės iš įvairiausių kraštų turi galimybių geriau suvokti savo lietuviškąją kilmę, susipažinti su senolių puoselėta išmintimi bei šių dienų problemomis. PLJK rengia Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjunga (PLJS), kurios nariai nors ir išsibarstę po visą pasaulį, pripažįsta tik vienintelę Tėvynę — Lietuvą.

Daug Gimtinių, Tėvynė — Viena! Tai VIII PLJK šūkis. Ruošiamos paskaitos, pokalbiai bei kultūriniai renginiai yra skiriami šio šūkio įprasminimui. Pirmą kartą išeivijos lietuvių jaunimo istorijoje pradėsime savo Kongresą mūsų tėvynėje Lietuvoje, šalyje, kurią daugelį metų žinojome tik iš savo senelių, bei tėvelių pasakojimų. Susipažinsime su Latvijos ir Estijos lietuvių gyvenimu, o vėliau persikelsime į senąją lietuvių koloniją Didžiojoje Britanijoje. 1994 metų Kongrese sulauksime atstovų iš naujų Jaunimo Sąjungų Rytų Europoje. Jų pergyvenimai, sėkmės ir problemos, jų patyrimas išlaikant lietuvybę po geležine uždanga bus vertingas ne tik Pasaulio Lietuvių Sąjungos, bet ir visų lietuvių kolonijų darbui.

Naujas sėkmes lydi vis nauji įsipareigojimai. Reikia padėti ne tik savo krašto jaunimui ir tų kraštų atstovams, kuriems anksčiau buvo sudarytos sąlygos dalyvauti kongresuose, bet ir pirmą kartą Kongrese dalyvaujantiems atstovams iš Rytų Europos.

Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresas tarptautiniu mastu padeda išlaikyti lietuvybę, per naujas pažintis praplečia jaunų žmonių akiratį, ugdo organizacinius sugebėjimus, kas yra svarbu ir studijuojant, ir dirbant.

Būtume labai dėkingi, jei savo aukomis paremtumėte VIII Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresą.

Paulius Mickus,
VIII-ojo PLJK ruošos komiteto pirmininkas

-o-

PLJS yra ne pelno siekianti organizacija. Jai skirtos aukos gali būti nurašomos nuo JAV mokesčių (Tax ID No. 36-309-7269). Čekis rašomas "Lithuanian Youth Congress — 1994" vardu ir siunčiamas adresu: PLJK Finansų skyrius, c/o Taupa, P. O. Box 95, South Boston, MA 02127, USA.

WORCESTER, MA

Vasario 16-osios minėjimas

Lietuvių organizacijų Taryba Lietuvos valstybės įkūrimo 743 metų ir Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo 76 metų sukakčių minėjimą Worcesteryje ruošia vasario 20 d., sekmadienį, šia tvarka:

11 val. ryto koncelebruotos mišios Aušros Vartų parapijos bažnyčioje už Lietuvą ir visus žuvusius dėl jos Laisvės. Dalyvaus vienas iš diecezijos vyskupų. Organizacijos dalyvauja su vėliavomis, o jų nariai — uniformuoti. Visos moterys, turinčios tautinius drabužius, prašomos jais pasipuošti.

3 val. popiet minėjimas įvyksiantis Maironio Parko didžiojoje salėje. Kalbėtojas — gen. konsulas L. Kučinskas iš New Yorko. Meninę programos dalį atliks Šv. Kazimiero parapijos choras, kuriam vadovauja Ona Valinskienė.

Tarybos valdyba prašo organizacijas ir atskirus asmenis dalyvauti pamaldose, minėjime ir suteikti auką. Aukos bus skiriamos pagal aukotojų pageidavimą: "Dovana Lietuvai", Tautos Fondui ar Amerikos Lietuvių Tarybai. Aukas galima įteikti minėjime ar pasiunčiant organizacijų tarybos iždininkui Algiui Glodui, 37 Sandy Glen Drive, Holden, MA, 01520.

Po minėjimo kavutė, užkandžiai ir pabendravimas su svečiais. Dalyvaukime ne tik patys minėjime, pamaldose, bet pakvieskime ir kitus, nes dar daug reikia mūsų Tėvynei Lietuvai maldų ir mūsų pagalbos.

Švęsime Šv. Kazimiero šventę

Kovo 6 d. švęsime Lietuvos jaunimo ir parapijos globėjo šv. Kazimiero šventę, per kurią 1 val. popiet Maironio Parko patalpose įvyks ir tradiciniai parapijos pietūs.

Šiais metais Šv. Kazimiero lietuvių parapija švenčia 100 metų įsteigimo sukaktį, kurią minėsime ištisus metus — Šv. Kazimiero šventė bus įžanga į kitus metų bėgyje įvyksiančius renginius, kurių sukakties rengimo, komitetas, vadovaujamas mok. Antano Minikausko-Miner numato surengti gana apsčiai, o lapkričio 20 d., šį didingos sukakties minėjimą užbaigsime iškilmingai ir Dievui dėkodami.

J.M.

Aplink pasaulį

❒ Popiežius Jonas Paulius II sausio 12 d. paragino pradėti humanitarinę intervenciją, kad užbaigti Bosnijos kančias. Šv. Tėvas pasakė, kad Bažnyčia siūlo akciją, kad "nuginkluoti" agresorių, kurio Jonas Paulius neidentifikavo. Popiežius išreiškė susirūpinimą, kad karas buvusioje Jugoslavijoje gali išsiplėsti į Europos arba net Pasaulinį karą. Popiežiaus pastabos atspindėjo Vatikano susirūpinimą dėl psaulio visuomenės nesugebėjimo užbaigti Bosnijos civilinį karą. Jau daugiau nei 200,000 žmonių žuvo šiame kare.

❒ Teisėjai Maskvoje sausio 10 d. atidėjo 1991 m. rugpjūčio pučo organizatorių teismą. Priežastis pagrindinių kaltinamųjų ligos. Buvusio Sovietų Sąjungos parlamento pirmininko Anatolij Lukjanov ir buvusio Sovietų Sąjungos premjero Valentin Pavlov gydytojai parieškė, kad jie smarkiai serga ir negali dalyvauti teismo posėdžiuose. Tuo tarpu Anatolij Lukjanov, 63 metų amžiaus, yra išrinktas į naująjį Rusijos parlamentą, kuris pradėjo darbą sausio 11 d. Lukjanov dalyvavo pirmajame posėdyje ir atrodė visai sveikas.

❒ Evangelistas Billy Graham sausio 13-16 dienomis viešėjo Japonijoje, kur aiškino Krikščionybės tikėjimą. Apie 20,000 žmonių sausio 13 d. susirinko išklausyti Graham kalbos. Mažiau nei 1% iš 124 milijonų Japonijos gyventojų yra aktyvūs krikščionys.

❒ Rusijos KGB paskelbė 1993 metų darbo rezultatus. 1993-iais metais KGB už špionažą areštavo 20 žmonių ir sutrukdė keletui užsienio šnipų nusamdyti aukštus pareigūnus, kurie yra prie Rusijos prezidento. Nors ir buvo pasirašytos sutartys tarp buvusių Sovietų respublikų dėl nešnipinėjimo, tačiau tarp areštuotų yra penki šnipai iš Gruzijos ir vienas iš Estijos. Rusijos valstybinės kontražvalgybos tarnybos vadas Sergeij Stepašin neidentifikavo tų šnipų ir nepranešė apie būsimas bausmes, be to nepasakė, ar kiti šnipai dirbo CIA ar kitų Vakarų valstybių slaptosioms agentūroms.

❒ Gruzijos vyriausybė ir Abchazijos separatistai sausio 13 d. susitarė leisti pabėgėliams sugrįžti į namus ir prašyti JT taikos palaikymo kariuomenės dalinius pasiųsti į Abchaziją. Numatoma, kad JT kariuomenė atvyks į Abchaziją vasario 10 d., po to kai Gruzijos vyriausybės kariuomenė iš ten pasitrauks ir sudarys sąlygas taikiam pabėgėlių sugrįžimui į namus. Numatoma, kad Gruzijos ir Abchazijos atstovų susitikimas įvyks vasario 8 d. Maskvoje, kur bus aptartas Abchazijos politinis statusas. Pilnos derybos prasidės vasario 22 d. Maskvoje arba Ženevoje.

❒ Pagal Gallup agentūros paskutinius įvertinimus, Rusija yra viena iš sunkiausių pasaulio vietų, kur galima daryti biznį. 55% iš 100 ekspertų pirmą vietą paskyrė Rusijai, 47% - Afrikai, o 46% - Pietų Amerikai.

❒ Estijos bankas panaikino grynųjų pinigų įvežimo ir išvežimo taisykles, kurias buvo priėmusi 1992 m. birželio 18 d. Šiose taisyklėse buvo numatytos tvirtos valiutos kiekio, kurį buvo leidžiama be muito pervežti per valstybės sieną, apribojimai - be muito mokesčio į Estiją buvo galima įvežti iki $1,000.

❒ Saudo Arabija ilgus metus buvo viena stabiliausių valstybių, tačiau pastaruoju metu jos stabilumas gerokai susvyravęs. Jam pakenkė nežabotos šalies išlaidos, nepaprastai didelės kariniams reikalams skiriamos lėšos, taip pat prastai tvarkoma bankininkystė. Šalis turėjo 121 milijardo dolerių rezervą, kuris bemaž per dešimtmetį išleistas ginklams pirkti, socialinėms programoms, paramai užsienio šalims ir karui Persų įlankoje. Išlaidos keleriopai viršijo pajamas, kurias šalis gauna iš valstybei priklausančių naftos verslovių. 1993 m. buvo išleista 7.4 milijardo dolerių daugiau negu, kad buvo gauta pajamų.

IŠ VISUR

— **Druskininkuose** prieš Kalėdas pusantro šimto neturtingų šeimų vaikų nudžiugino labdaros siunta iš Amerikos. 48 dėžės su vaikiškais drabužiais miesto tarybos pirmininko Zenono Streikaus adresu atsiuntė Baltimorės priemiestyje gyvenanti Lietuvos mokytojos E. Grintalienės šeima.

— **Birutė Jasaitienė,** JAV LB Socialinės tarybos pirmininkė, vėl yra pakviesta Chicagos miesto burmistro Richard M. Daley dvejiems metams į Chicagos "City's Community Development Advisory" komitetą.

— **Rimas Štrimaitis,** solistas ir lietuvių visuomenės veikėjas, sausio 2 d. mirė Toronte.

— **Aktoriaus Kęstučio Genio rečitalis** įvyks sausio 23 d. sekmadienį, 3 val. popiet Chicagos Jaunimo Centre. Rečitalį rengia "Draugo" renginių komitetas.

— **Fortepiono, muzikos koncerto** programą Chicagoje, Balzeko Lietuvių Kultūros muziejaus Gintaro salėje sausio 23 d., sekmadienį, 3 val. popiet atliks jauni virtuozai Sonata Zubovienė ir Rokas Zubovas. Pagarsėję pianistai atliks M. K. Čiurlionio ir tarptautinių muzikų kūrybą.

— **Lietuvos Vyčių** Vidurio Amerikos srities 34-tasis metinis žymenų banketas bus vasario 6 d., sekmadienį, 4:30 val. popiet Chicagoje, Martinique pokylių salėje. Iškilmių metu bus pagerbti vienintelių Chicagos lietuviškų parapijų klebonai: Švč. M. Marijos Gimimo parapijos Marquette Parke — kun. Jonas Kuzinskas ir Nekalto Prasidėjimo Brighton Parke — kun. Anthony Puchenski.

— **Architekto Leono Pabedinsko** (gimusio 1931 m. Plungėje, gyvenusio Vokietijoje, Maroke, Prancūzijoje) iš Chicagos, IL, paroda surengta Vilniuje, Lietuvos architektų sąjungoje. L. Pabedinskas yra baigęs Paryžiaus nacionalinę aukštųjų menų mokyklą.

— **L. S. T. Korp! Neo-Lithuania** 1993-1995 m. naujai išrinktą vyriausią valdybą sudaro: pirm. Vida Jonušienė, vicepirm. Daiva Meilienė, sekr. Gražina Kasparaitienė, ižd. Algis Augaitis, arbiter elegentiarum — Vaclovas Mažeika.

— **Chicagos Maironio Lituanistinės mokyklos** 35 metų sukaktis bus paminėta iškilmėmis sausio 29 d. Lietuvių Centre, Lemont, IL.

— **"Gintaras",** Toronto lietuvių jaunimo ansamblis, jau dabar ruošiasi pavasariniam koncertui, kuris įvyks 1994 m. gegužės 7 d. Mississaugos Port Credit gimnazijos auditorijoje. Koncerto tema — "Palangos Juzė". Tai šokėjų, kaimo kapelos, instrumentalistų meniška pynė.

— **Antano Škėmos** trijų dalių draminė legenda "Živilė" parodė Vilniaus senamiesčio teatras. Režisavo televizijos ir radijo darbuotojas Jonas Lukoševičius. Senamiesčio teatras (meno vadovas — Vladas Limantas)per penkerius savo gyvavimo metus pastatė dvylika spektaklių.

— **Lietuvos Energetikos** ministerijoje sausio 14 d., Olandijos firma "Tebodin" ir "Pramprojektas" pristatė suinteresuotų žinybų atstovams Klaipėdos naftos eksporto įmonės rekonstrukcijos projektą. Firmos "Tebodin" prezidentas Van Putten pažymėjo, kad vienas iš šio projektų privalumų yra galimybė rekonstruoti įmonę, nestabdant jos darbo. Įmonė bus rekonstruojama savomis lėšomis. Darbai kainuos daugiau kaip $90 milijonų. Rekonstrukcijos projekte numatyta sutvarkyti krantinę, prie kurios švartuosis tanklaiviai. Taip pat numatyta sutvarkyti geležinkelį, sumontuoti modernią priešgaisrinę įrangą, išvalyti įmonę supančią teritoriją. Įmonei pradėjus veikti visu 6 milijonų tonų mazuto per metus pajėgumu, į rekonstrukciją įdėtos lėšos, įmonės direktoriaus M. Gusiatino žodžiais, turėtų atsipirkti per aštuonerius metus.

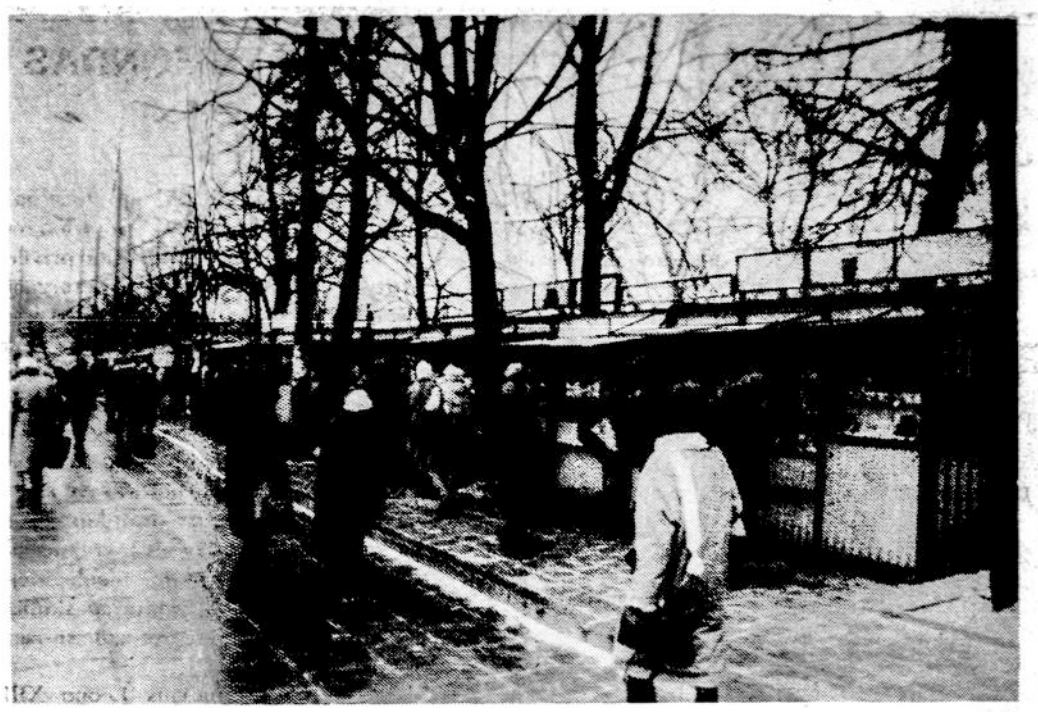

Privačių prekiautojų kioskai Vilniuje prie geležinkelio stoties. Viktoro Kapočiaus nuotrauka.

Krautuvėje

— Parduokite man kiaušinių už pusę lito.

— Prašom!

— Ką?! Už tiek pinigų tik du kiaušiniai?!

— Žinoma. Po 25 centus už vieną.

— Įdomu... Vienas didesnis, kitas visai mažytis ir abu po 25 centus?

— Gerai, tebūnie taip: šis 30 centų, o šis mažytis–20. Iš jūsų 50 centų!

— Štai dabar visai kitas dalykas!

Rizikinga apdrauda

Draudimo kompanijos agentas bando apdrausti klientą.

— Ar skraidote lėktuvu? — klausia agentas.

— Ne.

— Važinėjate automobiliu?

— Ne.

— O dviračiu?

— Ne.

— Tokiu atveju prašau mane teisingai suprasti, pėsčiųjų mes nedraudžiame — pernelyg rizikinga.

Menka garantija

— Jūs norite, kad aš paskolinčiau jums tūkstantį litų? O kuo garantuosite, kad po metų skolą grąžinsite?

— Duosiu garbingo žmogaus žodį.

— Na, ką gi, ateikite vakare su tuo garbingu žmogumi.

Restorane

— Restorano klientas sako padavėjui:

— Aš norėčiau to patiekalo, kurį valgo žmogus prie gretimo stalelio.

— Gerai, — pašnibždomis taria padavėjas. — Aš jį pakviesiu prie telefono, o Jūs tuo metu veikite.

Kaip greit pralobti?

Į sūnaus klausimą "Kaip tapti milijonieriumi"? — tėvas atsako:

— Kaip Goldbergas!

— Kaip tai? — nesupranta sūnus.

— Labai paprastai. Goldbergas turi dukrą. Jis jai pakvietė dainavimo mokytoją. Pamokos vyko kiekvieną dieną po du kartus, kol Goldbergas sukaupė nemažą turtą.

— Kokiu būdu?

— Koks tu nesupratingas. Jis pusvelčiui supirko visus aplinkinius butus.

Teorija ir praktika

Verslininkas, pajutęs artėjančią mirtį, paprašė pakviesti abu savo sūnus.

— Paklausykite, mano vaikai, ką aš jums pasakysiu. Štai mano paskutinis pamokymas jums: visada būkite sąžiningi, ypač verslo reikaluose. Tik sąžiningumas atneš jums turtus, sėkmę ir pagarbą.

Vyresnysis sūnus, pabandė prieštarauti, bet jaunesnysis sustabdė:

— Palik jį ramybėje! Argi nematai, kad tėtis jau kliedi.

Kas yra biznis?

Biznis — tai yra būdas imti iš kitų pinigus, nevartojant brutalios jėgos.

Vagis vargšo bute

Vagis naktį įslinko į neturtingo žmogaus butą ir graibydamasis aplink sienas ieškojo grobio.

Neturtingasis, kuris tuo metu dar nebuvo užmigęs, tarė išsigandusiam vagiui.

— Prieteliau, negerą vietą išsirinkai. Nakčia čia ieškai to, ko aš ir dieną negaliu rasti.

Kas moka?

Dvasiškis užrašė ant lentos: "Aš meldžiuosi už visus".

Advokatas: "Aš kalbu už visus ginamus".

Gydytojas pridėjo: "Aš prirašau visiems".

Paprastas pilietis, praeidamas perskaitė užrašus ir sumurmėjo: "Aš — moku už visus".

Vis tiek neįtiksi

Žmona stengdavosi gerai atlikti namų ruošą ir įtikti savo vyrui, bet jai vis nesisekė. Dažniausiai vyras banbėdavo pusryčių metu. Jeigu kiaušinienė būdavo plakta, jis norėdavo neplaktos, jeigu būdavo paprasta, jis norėdavo plaktos, ir pan. Vieną rytą ji sugalvojo gudrumu paveikti savo vyrą. Ji vieną kiaušinį iškepė paprastai, kitą suplaktą. Abu sudėjo į vieną lėkštę pusryčiams savo vyrui ir laukė, ką jis pasakys.

Dėbtelėjęs į lėkštę, jis burbtelėjo:

— Ne tą suplakei...

Ir skolinimas įkyri

Petrų kaimynas kasdien ateina vis ko nors pasiskolinti. Petrams tai įkyrėjo ir jie nutarė bent kartą nieko nebeskolinti. Kitą dieną ateina kaimynas ir švelniai prabyla:

— Atsiprašau, ar jums šiandien reikės dulkių siurblio?

— Taip, mes šiandien visą dieną tvarkome kambarius, gaila.

— O tai malonu, — džiaugiasi kaimynas, — tai šiandien jūs tikrai neisite teniso žaisti. Paskolinkite mums savo teniso raketes.

Baisus jaunimas

"Aš neturiu jokios vilties mūsų krašto ateičiai, jei šiandieninis jaunimas paimtų rytoj vadovavimą — galas mums nes šis jaunimas — nepakenčiamas, tiesiog baisus".

Poetas Hesiodas, gyvenąs 720 m. prieš Kristų

SUDARYDAMI TESTAMENTUS, NEPAMIRŠKITE "DARBININKO"!
Tuo prisidėsite prie lietuvybės palaikymo ne tik JAV, bet ir visuose lietuvių židiniuose, kuriuos kiekvieną savaitę lanko "Darbininkas".

ECONOMY AIRFARES TO VILNIUS
New York - Vilnius Kaunas - New York $599 r.t.
Chicago - Vilnius - Chicago $599 r.t.
One way $380
FREGATA TRAVEL
250 West 57th Street, 1211
New York, NY 10107
Tel.: (212) 541-5707

IT'S EASY TO BANK BY MAIL.
WE'LL PAY THE POSTAGE BOTH WAYS!
The South Boston Savings Bank's famous postage paid both ways bank by mail plan is easy, convenient and sensible.
When the bank receives your savings or checking account transaction it's processed and mailed back to you the same day. Thousands of our customers have enjoyed this free service for years.
When you bank by mail, the South Boston Savings Bank is as close as the nearest mail box.
Open an account today by filling out the coupon below or visiting one of our conveniently located offices.
South Boston Savings Bank
ALWAYS THE LEADER
Mail check to: South Boston Savings Bank, 460 West Broadway, South Boston, MA 02127 or call 268-2500.
NAME
ADDRESS
CITY STATE ZIP
AMOUNT ENCLOSED $
SOCIAL SECURITY NO.
DATE OF BIRTH
SIGNATURE
MEMBER FDIC and DIFM ALL DEPOSITS INSURED IN FULL
MAIN OFFICE 460 West Broadway South Boston 268-2500
WEYMOUTH OFFICE 544 Main St. 337-1050
NEPONSET CIRCLE 740 Gallivan Blvd. 825-9090
NEEDHAM OFFICE 355 Chestnut St. 449-0210
QUINCY OFFICE 690 Adams St. Lakin Square 479-9660
WEST ROXBURY 1833 Centre St. 323-8000

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B. S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N. Y. 11421
WE DELIVER
Tel.: 296 - 4130

LIETUVIŠKA KOMPANIJA IŠ CHICAGO
atlanta IMPORT EXPORT
Trumpiausias kelias į Lietuvą
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
SIUNTINIAI PRISTATOMI Į NAMUS
NEW YORKE, KREIPKITĖS Į MŪSŲ ATSTOVĄ
TEL. (718) 441-4414
85 - 17 101 ST.
Richmond Hill, NY 11418
IŠ TOLIAU, SKAMBINKITE NEMOKAMU TEL.
1-800-775-SEND
IŠ CHICAGO, SKAMBINKITE (312) 434-2121
© atlanta IMPORT EXPORT, 1992

ATGIMUSIOS LIETUVOS DAINOS
Jūs galite namuose klausytis gražiausių Lietuvos estradinių dainų, jei įsigysite trijų kasečių komplektą (po 90 minučių kiekviena) tik už 17 dol.
(Persiuntimui pridėti 2 dol.)
Dėl užsakymų skambinti *Darbininko administracijai*
9 val. r. - 4 val. p. p.
tel. 718 827-1351
arba rašyti:
Darbininkas (administr.)
341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

MES SIŪLOME PIGIAUSIAS KELIONES Į VILNIŲ IR RYGĄ
IKI KOVO MĖNESIO PABAIGOS:

	Į Vilnių	Į Rygą
iš New York	$700.-	$600.-
Iš Boston, Philadelphia, Washington	$700.-	$700.-
Iš Chicago	$750.-	$620.-
iš Minneapolis, Cleveland, Detroit	$750.-	$750.-
iš Florida	$800.-	$750.-
iš Los Angeles, San Francisco, Seattle	$950.-	$950.-

Kainos padidintos Kalėdų laikotarpiui.
Siūlome papigintas keliones ir iš Lietuvos ir Latvijos.
Ferrante Travel Center
135 Broad Ave., Palisades Park, NJ 07650
(800) 654-2432 (201) 944-1273 (201) 592-8780

VILTIS (HOPE)
LITHUANIAN RELIEF PARCEL SERVICE, Inc.
368 West Broadway, Boston, MA 02127
TEL.: (617) 269-4455

TIESIOGINIAI SIUNTINIAI IŠ BOSTONO Į VILNIŲ

- ❒ VILTIES siuntinių tarnyba yra ne pelno organizacija, kuri surenka siuntinius Amerikoje ir juos išvežioja po visą Lietuvą.
- ❒ Visus siuntinius nuvežame ir žmonėms asmeniškai į namus pristatome vieno mėnesio laikotarpyje.
- ❒ Minimalus mokestis už siuntimą yra $25. Vieno svaro kaina yra nuo 79 iki 99 centų.
- ❒ Visi siuntiniai yra apdraudžiami.
- ❒ VILTIS ir toliaus tęsia pagalbos siuntinių organizavimo programą - VILTIES DOVANA. Aukotojas gali asmeniškai paremti ypatingai sunkiai pragyvenančius Lietuvos žmones - buvusius Sibiro tremtinius, vienišus senus žmones, našlaičius šiuo sunkiu laikotarpiu.
- ❒ VILTIES sekantis konteineris į Lietuvą išvyks vasario 10 dieną.

Siuntiniai **sausio-vasario mėnesiais** surenkami sekančiuose miestuose:

BROCKTON, MA sausio 27 d. (ketvirtadienį)	4.00 - 6.30 val.
WORCESTER, MA sausio 29 d. (šeštadienį)	12.00 - 4.00 val.
WATERBURY, CT sausio 29 d. (šeštadienį)	9.00 - 11.00 ryte
HARTFORD, CT sausio 29 d. (šeštadienį)	12.00 - 2.00 val.
PUTNAM, CT sausio 31 d. (pirmadienį)	4.00 - 6.00 val.
PROVIDENCE, RI vasario 2 d. (trečiadienį)	4.00 - 6.00 val.
BROOKLYN, NY vasario 5 d. (šeštadienį)	12.00 - 4.00 val.

☞ Dėl visos smulkesnės informacijos prašome kreiptis telefonu:

(617) 269 - 4455

Gintaras Karosas, Vytautas Bazikas ir VILTIES ŠTABAS

NEW YORKE

Tėv. dr. Viktoras Gidžiūnas, OFM, ilgesnį laiką gyvenęs Brooklyn, NY, lietuvių pranciškonų vienuolyne, ėjęs įvairias pareigas ir Kennebunkport, ME, Toronto, Ont, bei kituose vienuolynuose, mirė prieš 10 metų — 1984 m. sausio 30 d..

Vytautas Česnavičius, Richmond Hill, NY, kasmet stiprina *Darbininką* didesne auka. Šiemet jis užmokėjo prenumeratą, atsiųsdamas 80 dol. čekį. Nuoširdžiai dėkojame.

Adelė Ališauskas, Chesapeake, VA, užmokėjo prenumeratą, prisiųsdama 81.50 dol. čekį. Nuoširdžiai dėkojame už paramą.

Kun. Vincent Radvina, Santa Rosa, CA, kasmet atsiunčia už prenumeratą 100 dol. čekį. Nuoširdžiai dėkojame už nuolatinį *Darbininko* stiprinimą.

Izidore Pazereckas, Woodhaven, NY, kasmet paremia *Darbininką* didesne auka. Šiemet prenumeratą užmokėjo atsiųsdamas 100 dol. čekį. Nuoširdžiai dėkojame.

Vladas Kilius, Valley Stream, NY, nuolatos padeda *Darbininkui* išsilaikyti. Ir šiemet atsilygino už prenumeratą, atsiųsdamas 90 dol. čekį. Nuoširdžiai dėkojame.

Kun. Vytautas Palubinskas, Apreiškimo parapijos klebonas, išvyksta atostogų į Portugaliją, kur aplankys ir Fatimos šventovę. Parapijoje jį pavaduos kun. St. Raila.

Dail. Juozas Bagdonas rengiasi apžvalginei parodai, kuri bus balandžio 30 d. — gegužės 1 d. Kultūros Židinyje.

PRANEŠIMAS

Pranešame giminėms, draugams ir pažįstamiems, jog 1993 m. gruodžio 20 d. Lietuvoje, Šakių raj., Jankų valsč., Būdelės km., savo tėviškės namuose, sunkios ligos palaužta, mirė mano mylima sesuo **Abronika Kaunienė — Česnavičiūtė,** sulaukusi 86 metų amž. Palaidota vietos Paluobių parapijos kapinėse, šeimos seniai turimame sklype su paminklu, kur ilsisi seniau mirę: a. a. Abronikos vyras, duktė ir tėvai. Lietuvoje liko duktė Liuda, trys seserėčios ir kiti artimi giminės, Amerikoje trys pusbroliai ir viena pusseserė.

Giliam nuliūdime: Česnavičių šeima: Vytautas, Stasė, Algirdas ir Liuda.

"Lietuvos aidas", patriotinės minties, plačios informacijos dienraštis, daugiausiai skaitomas išeivijos lietuvių, 1994 metams paliko tą pačią metinę prenumeratą — $85 oro paštu. Kiti Lietuvos dienraščiai prenumeratą oro paštu pakėlė 50%. Jau laikas užsisakyti "Lietuvos aidą" 1994 metams arba pratęsti turimą prenumeratą. Čekį $85 išrašyti: "Lietuvos aido"vardu ir siųsti JAV įgaliotiniui adresu: Bronius Juodelis, 239 Brookside Lane, Willowbrook, IL 60514.Telef. 708 986-1613.

Alfonsas Otonas Narakas, vienas žymiausių pasaulio mikrochirurgų, Lozanos universiteto profesorius, lapkričio 24 d. mirė Lozanoje, Šveicarijoje. Velionis buvo išrinktas Anglijos karališkosios chirurgų kolegijos ir Kanados plastinės chirurgijos draugijos garbės nariu, veikė daugelyje tarptautinių mikrochirurgijos organizacijų. Čia jis nuotraukos viduryje matomas po "Ąžuoliuko" koncerto Vilniaus universiteto Šv. Jono bažnyčioje. A. Žižiūno nuotrauka

IŠ LIETUVOS IR APIE LIETUVĄ

— **Jau trečią kartą** sausio 13-ąją Vilniaus gatvėmis surengiamas tradicinis devynių kilometrų bėgimas "Gyvybės ir mirties keliu" nuo Antakalnio kapinių iki televizijos bokšto. Šiemet jame dalyvavo rekordinis 700 bėgikų būrys — Karo mokyklos, Policijos akademijos, SKATo vyrai, daug moksleivių iš įvairiausių Lietuvos kampelių. Žmonės prie TV bokšto sveikino finišuojančius. Ypač šiltai buvo sutiktas pirmasis bėgimo dalyvis — užsienietis, JAV ambasados ryšių karininkas kapitonas James Voss. "Dalyvaudamas bėgime troškau solidarizuotis su narsiaisiais lietuviais", — pasakė James Voss. Bėgimo dalyviai prie TV bokšto padėjo vainiką.

— **Prienai** tapo pirmuoju Lietuvoje miestu, pradėjusiu įgyvendinti katilinių rekonstrukcijos programą. Senos, mazutu kūrenamos, aplinką teršiančios katilinės pertvarkomos į ekologiškai švarias ir taupias. Šią programą rajono šilumininkams padėjo parengti Švedijos Vakšio miesto konsultacinės firmos "FLK" specialistai. Rajono centre — Prienuose ir kitose gyvenvietėse katilinės jau pertvarkytos ir kūrenamos pjuvenomis. Kelis kart atpigo šiluma, sumažėjo tarša.

— **Juozui Bulavui,** vyriausiam amžiumi Lietuvos Seimo nariui, sausio 12 d. suėjo 85 metai. Ta proga Seimo plenariniame posėdyje Seimo nariai Jubiliatą pasveikino.

— **Italijos knygų paroda** sausio 12 d. atidaryta Lietuvos rašytojų sąjungos rūmuose. Didžiausią parodos dalį sudaro Italijos grožinė literatūra. Lankytojai gali susipažinti su geriausiais prozos, poezijos, dramaturgijos veikalais nuo Dantės ir Petrarkos iki šių dienų. Parodoje taip pat eksponuojami dailės kūrinių albumai, knygos vaikams. Visa iš Italijos atkeliavusi siunta, kurioje yra apie 200 knygų, liks Lietuvos bibliotekose.

— **Per sausio vienuolika dienų** pavėlavo — daugiausia dėl pasienį kontroliuojančių tarnybų kaltės — 124 į Lietuvą vykusių ar iš jos išvykusių traukinių.

— **Lietuvos ir Estijos** delegacijos Europos Tarybos parlamentinėje asamblėjoje prieštaraus, kad Rusija būtų priimta į Europos Tarybą, . Apie tokią šių šalių parlametinių delegacijų nuostatą spaudos konferencijoje sausio 14 d. pranešė jų vadovai — Lietuvos Seimo Užsienio reikalų komiteto pirmininko pavaduotojas Algirdas Gricius ir Estijos Valstybės susirinkimo pirmininko pavaduotojas Tiine Kelam. Šalių pozicijos šituo klausimu suderintos Vilniuje vykusiame Baltijos šalių susitikime. Lietuvos ir Estijos nusistatymą palaikė ir Latvijos delegacija, kuri Eurotarybos parlamentinėje asamblėjoje turi svečio statusą.

— **Europos Ekonominės Bendrijos** bei kitų tarptautinių organizacijų rekomendacijos paskatino Vyriausybę įsteigti Lietuvos investicijų agentūrą. Paruošti jos dokumentus padės PHARE programos koordinatoriai, kiti užsienio konsultantai, parems lėšoms PHARE programa. Agentūra aptarnaus užsienio investitorius ir Lietuvos verslininkus.

— **Vokietijos** Maklenburgo aukštutinės Pomerancijos žemės policininkai paaukojo Lietuvos policijai 40 autobusų, 15 sunkvežimių, 39 lengvuosius automobilius. Padovanota taip pat 270 rankinių radijo stočių, uniformų. Tai antroji šiemet vokiečių policijos dovana. Vokietijos vidaus reikalų ministerija padovanojo 105 naujus "Volkswagen" automobilius.

— **Rokiškio siuvimo fabrikas,** priklausąs "Lemonijos" akcinei bendrovei, savo gaminius siunčia į Suomiją, Švediją, Norvegiją, Vokietiją. Tai paltai, moteriškos ir vyriškos striukės, kostiumai, paltukai vaikams iš užsienyje pirktų audinių.

— **Klaipėdos kartono fabrikas** sustabdytas. Grigiškėse beveikia viena kartono mašina. Rusija ir Ukraina nebeperka brangaus kartono, daug jo sandėliuose, o makulatūra lauke. Grikiškių fabrikas gamins paklotus medicininiams poreikiams: kad pripratintų jais naudotis. Tada ir paklausa atsiras.

Gražus spalvotas "Darbininko" kalendorius buvo išsiuntinėtas visiems skaitytojams gruodžio mėn. pradžioje. Kas dar jo negavo, prašom pranešti administracijai, skambinant telefonu (718) 827-1351. Dar yra likusių kalendorių; juos galima užsisakyti aukščiau duotu telefonu ar parašant laišką: "Darbininkas", 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY, 11207. Kalendoriaus kaina $4.00. Daug skaitytojų užsisakė dar po keletą kalendorių, kad išsiųstų juos giminėms į Lietuvą.

Naujais "Darbininko" skaitytojais galima tapti kiekvieną metų dieną — nebūtina laukti Naujųjų Metų! Nauja prenumerata prasideda nuo užsakymo dienos. Tad "Darbininko" skaitytojai, kurie laikraštį skaito, bet dar neprenumeruoja, kviečiami stoti ir į prenumeratorių šeimą jau šiandien!

PRENUMERATA TIK 5 DOL. METAMS!

Kas norėtų savo giminėms Lietuvoje užsakyti savaitraštį "Naujasis Dienovidis", prenumerata tik 5 dol. metams. Amerikoje oro paštu — 35 dol. Reikia nusiųsti adresą ir 5 dol. arba 35 dol. čekį "N. Dienovidžio" Amerikos Rytų pakraščio atstovei: Rožei Šomkaitei 386 Hillside Pl., So. Orange, NJ, 07079.

"Naujasis Dienovidis" yra vienas iš pačių geriausių savaitraščių. Jo puslapiuose rasite informaciją ir kritišką žvilgsnį į įvairias dabarties Lietuvos gyvenimo sritis: politinę, literatūrinę, ekonominę, istorinę ir religinę.

POPIEŽIAUS LEONO XIII FONDAS PRAŠO AUKŲ

Popiežiaus Leono XIII fondas 1922 m. buvo įkurtas Kaune kaip autonominė Lietuvos Krikščionių Demokratų partijos institucija, siekianti įgyvendinti katalikų Bažnyčios socialines programas, remti katalikiškąją spaudą, skleisti krikčioniškai demokratines idėjas.

Kaune buvo įsigytas Mickevičiaus ir Donelaičio gatvių kampinis namas ir prie jo pristatytas trijų aukštų spaudos centras, kuriame buvo leidžiams "Rytas", vėliau dienraštis "XX amžius" ir kita katalikiška spauda. Tam fondui ilgą laiką pirmininkavo dr. L. Bistras.

Leono XIII fondas 1951 m., buvo atkurtas JAV su nuo federalinių mokesčių atleidimo privilegija. Dabar fondas vėl perorganizuotas didesnei veiklai, kai Lietuva atgavo nepriklausomybę ir jos poreikiai yra didžiuliai. Deja, šis reikšmingas ir kilnių tikslų fondas šiuo metu yra lyg nustelbtas daugelio kitų fondų. Leono XIII fondas nebeturi savo spaudos pasigarsinti ir įtikinti, kad šiuo metu Lietuva yra ne tik ūkinėje, bet ir ideologinėje krizėje, kad turime jai skubiai padėti šioje grėsmingoje situacijoje.

Tad popiežiaus Leono XIII fondas irgi kreipiasi į lietuvių išeiviją prašydamas paramos. Aukos siunčiamos adresu: Pope Leo XIII Fund, 7125 S. Mozart St., Chicago, IL 60629.

Kun. Stasys Maziliauskas,
Vicepirmininkas

ŠYPSNIAI

Sąžiningumo garantija

Žurnalistas klausia ūkininko:
— Ar Jūsų kaimynai sąžiningi?
— Taip!
— Bet aš mačiau jūsų bute užtaisytą medžioklinį šautuvą?!
— Šautuvas ir reikalingas tam, kad kaimynai būtų sąžiningi.

Patirtis

Kelyje sugedo automobilis, Vairuotojas pakvietė mechaniką. Šis atidarė motoro kapotą, tris kartus stuktelėjo plaktuku, ir mašina vėl pradėjo veikti. Už pataisymą mechanikas pareikalavo 30 dolerių.

— Už tris stuktelėjimus trisdešimt dolerių! — pasipiktino vairuotojas.

— Manote už kiekvieną stuktelėjimą aš imu po dolerį.

— O likusieji pinigai?

— Likusieji už žinojimą kur reikia stuktelėti...

Kas sukasi

Žmona:
— Man atrodo, kad tau jau ir nuo alaus galva sukasi!
Vyras:
— Senovės laikais buvo irgi taip manyta, bet mokslininkai išaiškino žemė sukasi, o galva stovi vietoje.

Pajamos garantuotos

Verslininkas perspėjo savo būsimą uošvį, detektyvinio romano autorių, kad jis nelinkęs duoti kraičio savo dukrai.

— Ne bėda — sako jaunikis. — Loreta man papasakos jūsų praeities smulkmenas, o aš turėsiu geras pajamas.

Kada apsispręsti?

Motina susirūpinusi:
— Dukrele, man atrodo, kad tu ruošiesi ištekėti kaip reikiant nė nepagalvojusi.
— Bet tu pati sakei, kad man dar anksti galvoti apie vedybinį gyvenimą.

NEGI VĖL GRĮŽTI Į SIBIRĄ?...

Mane dar nepilnametį kartu su tėvais ištrėmė į Sibirą iš Plungės raj. Žeberių kaimo 1990 05 02 buvau reabilituotas.

Plungės raj. vykdomasis komitetas 1990 m. Nr. 38 sprendimu įrašė mane į eilę butui gauti, jis turėjo būti suteiktas 1992 m.

Iš Sibiro grįžau 1993 m. balandžio 20 d. Namas, kuriame buvo skirtas man butas, buvo dar nebaigtas įrengti. Kadangi neturėjau kur gyventi, man leido apsigyventi be orderio.

Dar Sibire 1992 m. spalio 7 d. išėjau į pensiją ir gaudavau maksimalią sumą. O grįžęs į Lietuvą jau 7 mėnesius pensijos negaunu. Gegužės pradžioje, kai nunešiau dokumentus, savivaldybėje pasakė, kad reikia pakeisti pasą. Kadangi neturėjau orderio, per didelį vargą mane priregistravo. Tam sugaišau 2 mėnesius. Kai dėl pensijos vėl kreipiausi, paaiškino, jog reikia rašyt į Sibirą, kad būtų atsiųsti pagrindiniai dokumentai, o už tuos du mėnesius pensijos negausiu. Tris mėnesius laukiau dokumentų iš Sibiro. Kai dokumentus gavau, liepė ateiti po 10 dienų. Tada pareiškė, kad dabar reikia juos siųsti į Vilnių. Vėl teko gerokai palaukti. Po to valdininkams vėl prireikė kažkokių dokumentų iš Sibiro. Vargu ar kokius kitokius dokumentus kas atsiųs. Vadinasi, kad šiais metais pensijos negausiu.

Neišmanau, kaip reikia gyventi. Į darbą niekas nepriima, pensijos negaunu. Nieko kito nelieka galvoti, tik tai, kad mus su žmona vėl verčia važiuoti atgal į Sibirą.

Stanislovas Straukas
Žeberių km., Plungės raj.

"Lietuvos aidas", 1993 m. gruodžio 3 d., Nr. 235.

LINKSMA ŽINUTĖ

Vilniaus radijas praneša, kad nuo sausio mėn. 24 dienos transliacijos ir toliau bus girdimos 7150 kilohercų dažniu (25 mtr. ruožu) 7 val. vak. New Yorko laiku. LIETUVIŠKAI – nuo pirmadienio iki penktadienio, ANGLIŠKAI — šeštadieniais ir sekmadieniais. Radijo vadovybė ragina klausytojus parašyti savo nuomonę šiuo adresu: Vilniaus Radijas, 2674 Vilnius, S. Konarskio 49, Lithuania.

KNYGOS ANGLŲ KALBA — geriausia dovana lietuviškai nekalbantiems

Darbininko administracijoje gaunamos šios angliškos knygos:

Introduction to Modern Lithuanian, Dambriūnas, Schmalstieg & Klimas. Tai geriausias vadovėlis išmokti lietuviškai. Kaina 25 dol. Yra pagamintas ir **A Set of 4 audio cassettes,** vartojamas su knyga. Visi paaiškinimai anglų kalba. Kaina 40 dol.

Lithuania 700 Years. Tai garsių lietuvių istorikų ir politikų straipsnių rinkinys. Kietais viršeliais, su spalvotu aplanku, 458 psl. Kaina 25 dol.

Lithuanian Cookery by Izabelė Sinkevičiūtė. 5th printing 1993. Populiariausia dovana. 325 psl. Yra labai daug lietuviškų valgių receptų. Kaina 15 dol.

Hell in Ice, by Onutė Garbštienė. Introduction by Alfred E. Senn, Ph. D. Translated into English by Raimonda K. Bartuška. Published by Alksninis family. Tai dienoraštis moters, kuri 1941 m. birželio mėn. iš Lietuvos buvo išvežta į Sibirą. Kaip ji išaugino du mažus vaikus ir pati išliko. Prof. A. E. Senn savo įvade rašo (duodame ištrauką): "The author of this diary was a member of the class of 1941, the tens of thousands of inhabitants of the Baltic region, of Latvia, Lithuania, and Estonia, whom Soviet authorities rounded up on a single June night, loaded into cattle cars, and dispatched to the wastelands of Siberia. A diary like this one brings us closer to the hideous experience these people endured than any historian can — just as the diary of Anne Frank gave witness of the suffering of the Jews of Europe in World War II." Knyga išleista Vilniuje, 1992. Kietais viršeliais, 255 psl., su spalvotu aplanku. Kaina 15 dol.

Šias knygas galima gauti **Darbininko** administracijoje. Iki Kalėdų užsisakant, nereikia pridėti persiuntimo mokesčio. Čekius ir užsakymus siųskite:

DARBININKAS
341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207
Tel. (718) 827-1351

A.† A.

LEONUI LEVECKIUI

Toronte mirus, giliausią užuojautą reiškiame jo žmonai Maigai bei vaikams, ir mieliems bičiuliams Floridoje - broliui Stepui, brolienei Pelagijai ir toliau gyvenantiems jų vaikams.

Birutė Preikštienė
N. ir O. Karašos
L. ir M. Noreikos
Aldona Masiulienė
M. ir D. Petrikai
A. ir D. Šilbajoriai

DARBININKAS

NEW YORKE

341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

Redakcija ..... (718) 827-1352
Redakc. FAX .. (718) 827-2964
Administr. ..... (718) 827-1351

Spaustuvė ..... (718) 827-1350
Vienuolynas ... (718) 235-5962
Vyskupas ..... (718) 827-7932
Salė (kor.) ..... (718) 827-9645
Salės adm. ..... (718) 235-8386

New Yorko žinių dar yra ir 7-me puslapyje.

Klaipėdos krašto atvadavimo minėjimas, numatytas surengti praėjusį sekmadienį, sausio 16 d., dėl siautusios audros nukeltas į sausio 23 d., sekmadienį, 3 val. popiet Kultūros Židinyje. Rengėjai prašo klausytis Laisvės Žiburio laidos. Jeigu tą dieną bus blogas oras, minėjimas bus vėl atidėtas.

Koncertą Apreiškimo parapijos bažnyčioje sausio 23 d., sekmadienį, atliks klarnetistas Algirdas Budrys su savo dukra vargonininke Irena Budryte-Budriene. Po sumos kavutė parapijos mokyklos salėje. Po kavutės — koncertas bažnyčioje. Klebonas kun. Vytautas Palubinskas ir parapijos komitetas visus kviečia gausiai dalyvauti.

Vytautas Daugirdas sausio 17 d. išskrido į Lietuvą tarnybos reikalais. Jis yra Kauno Technologijos universiteto Technologijos perdavimo centro direktorius. Jis rūpinsis stipendininkų pakvietimu į Ameriką. Studentai studijuos SUNY universitete kaip geriau tvarkyti bankines operacijas. V. Daugirdas į Ameriką grįžta sausio gale.

Iš Metropolitan operos rūmų sausio 22 d. šį šeštadienį, 1:30 val. popiet New Yorko laiku per radiją bus transliuojama Richard Strauss opera "Elektra". Pagrindiniai solistai: Hildegard Behrens, Deborah Voigt, Jane Shaulis. Diriguoja James Levine. Sausio 29 d., ateinantį šeštadienį, bus transliuojama Gaetano Donizetti opera "Lucia di Lammermoor".

Rožė ir Vytautas Kondratai, Richmond Hill, NY, užmokėjo savo prenumeratą ir dar užsakė *Darbininką* dviems naujiems skaitytojams, atsiųsdami 150 dol. čekį. Nuoširdžiai dėkojame nuolatiniams *Darbininko* stiprintojams.

Joseph A. Levonas, Jackson Heights, NY, kasmet paremia *Darbininką* dosnia auka. Šiemet užmokėjo prenumeratą su 100 dol. čekiu. Nuoširdžiai dėkojame.

Antanina Reivitis, Jupiter, FL, yra nuolatinė dosni *Darbininko* rėmėja. Ir šiemet užmokėjo prenumeratą, atsiųsdama 100 dol. čekį. Nuoširdžiai dėkojame.

Lionginas Matijosas, gimęs Lietuvoje 1896 m. rugpjūčio 8 d., gyvenęs Argentinoje, o paskutinius 10 metų Amerikoje, Lynbrook, LI, NY, mirė 1994 m. sausio 2 d., sulaukęs 97 m. amžiaus. Buvo pašarvotas Shalins laidojimo koplyčioje. Po gedulingų mišių Apreiškimo parapijos bažnyčioje sausio 5 d., trečiadienį, palaidotas Cypress Hills kapinėse. Nuliūdime liko sūnus Florencio-Antanas, marti Pola, dvi anūkės su šeimomis, vienas anūkas, keturi proanūkai ir kiti giminės bei draugai Amerikoje, Argentinoje ir Lietuvoje. Velionis visą savo gyvenimą buvo Lietuvos pilietis.

Aleksandras Merkelis, rašytojas ir žurnalistas, palikęs keletą stambių atspausdintų monografijų ir daugybę straipsnių, mirė sausio 12 d. Velionis buvo gimęs 1907 m. Lietuvoje, Šiaulių apskrityje. Į Ameriką atvyko 1949 m. Paskutinius penkerius metus gyveno Flushing, NY. A. Merkelis buvo pašarvotas Shalins laidojimo koplyčioje. Atsisveikinimas su juo buvo sausio 14 d. Po gedulingų mišių, Apreiškimo parapijos bažnyčioje, jo patiės pageidavimu buvo sudegintas Fresh Pond krematoriume. Jo pelenai bus palaidoti Lietuvoje, kur ilsisi iš Sibiro tremties grįžę jo artimieji. Flushinge nuliūdime liko žmona Eugenija.

Alex Šepkus, Astoria, NY, prenumeratą buvo užmokėjęs iš anksto, o dabar atsiuntė vėl 50 dol. čekį laikraščio leidimui paremti. Nuoširdžiai dėkojame.

TALPINTUVAI PER TRANSPAK siunčiami kas savaitę. Skubius siuntinius siunčiame **AIR CARGO.** Pinigai pervedami **doleriais. TRANSPAK,** 2638 W. 69th Street, Chicago, IL 60629. Telef. 312 436-7772. **CONNECTICUT** valstijoje 203 232-6600. **BOSTONO** apylinkėje 508 428-1004. (sk.)

Gera žinia New Yorko ir apylinkių lietuviams

VILTIES siuntinių agentūra praneša, kad visi kalėdiniai siuntiniai sėkmingai išdalinti Jūsų artimiesiems Lietuvoje. Sekantis konteineris bus išsiųstas vasario 10 dieną. Į New Yorką surinkti siuntinių atvyksime vasario 5 d. Siuntinius priimsime Kultūros Židinio kieme (buv. spaustuvės patalpose) nuo 12 iki 4 val. popiet. Jokių muitų mokesčių nėra. Dėl visos informacijos skambinkite tel:
(617) 269-4455.
VILTIS
Lithuanian Relief Parcel Service
368 West Broadway
Boston, MA 02127
(Žiūr. skelbimą 6-tam psl.) (sk.)

Vilniaus universiteto studenčių choras VIRGO atvyksta į JAV. Chorui diriguoja Rasa Gelgotienė. Algirdo Rakausko nuotrauka

SUSIPAŽINKITE — CHORAS VIRGO

VIRGO — mergelė. Tokiu vardu yra pavadintas vienas iš dvylikos horoskopo ženklų, VIRGO vardu yra pavadintas ir Vilniaus universiteto studenčių choras, kuriam vadovauja dirigentė Rasa Gelgotienė. Choras į JAV koncertuoti atvyksta iškviestas Madison (WI) ir Birmingham (AL) amerikiečių. Jie VIRGO chorui ir kelionės bilietus apmokėjo. VIRGO choras keletą koncertų atliks ir lietuvių visuomenei.

Pirmas VIRGO koncertas, jam tik atvykus į JAV, įvyks vasario 6 d. Kultūros Židinyje, Brooklyn, NY.

VIRGO choras savo veiklą pradėjo 1980 metais. Jame dainuoja apie 60 studenčių. Jos visos Vilniaus universitete studijuoja įvairias kalbas. Į JAV atvyksta 30 chorisčių, dirigentė ir pora asmenų iš pagalbinio personalo.

Praslinkus vos penkeriems metams nuo choro įsikūrimo jis tapo pripažintas geriausiu moterų choru Lietuvoje. 1983 - 88 metų laikotarpyje VIRGO choras daug kartų su savo koncertais lankėsi buvusiose Sovietų Sąjungos respublikose: Rusijoje, Ukrainoje, Latvijoje, Estijoje ir kitose. Pradedant 1989 metais, po 3 kartus koncertavo Lenkijoje, Vokietijoje ir Prancūzijoje, Italijoje 4 kartus, Danijoje, Belgijoje, Ispanijoje ir JAV po 2 kartus.

Choras dalyvavo net šešiuose tarptautiniuose festivaliuose. Daugiausiai pasididžiavimo chorui teikė dalyvavimas festivaly Antverpene. Ten VIRGO koncertavo šalia tokių garsenybių kaip Londono Symfoninis orkestras, Netherlandų kamerinis ir "La Scala" operos solistai. Tas koncertas daugely Europos valstybių buvo girdimas radio bangomis, o Belgijos spauda nepagailėjo chorui gražių įvertinimų.

1992 metais VIRGO choras, Europos tarptautinių chorų konkurse laimėjo pirmą vietą, o sekančiais metais taip pat pirmą vietą išsikovojo tarptautinių chorų konkurse Ispanijoje.

VIRGO choras į JAV atvyksta jau trečią kartą. Choras 1990 ir 1992 metais Amerikoje atliko apie 40 koncertų.

Choro repertuaras gan platus ir įvairus. Jis pajėgia atlikti garsių renesanso bei XX amžiaus kompozitorių veikalus. Turtingas lietuvių kompozitorių sukurtomis kompozicijomis ir lietuvių liaudies dainomis. VIRGO choras, su religinės muzikos veikalais, dažnai girdimas Šv. Jono bažnyčioje Vilniuje. Toje bažnyčioje, Šv.Tėvui lankantis Lietuvoje, Jo garbei, choras atliko stambų komp. Puschnerus veikalą — "Magnificat".

Reikia tikėtis, kad VIRGO studenčių choras, kaip ir neužmirštama PASTORALĖ, suteiks didelį džiaugsmą ir meninį pasitenkinimą.

VIRGO choro koncertą ruošia New Yorko Lietuvių Bendruomenės Queens apylinkės valdyba: pirmininkė — Ramutė Česnavičienė, vicepirmininkė dr. Marija Žukauskienė, sekretorius Kostas Norvila, kasininkė Vida Jankauskienė.

Antano Masionio atsiminimų knyga "Ateitininkų dvasia nepalūžo" gaunama ir "Darbininko" administracijoje, 214 psl. knyga gausiai iliustruota. Kaina $10, persiuntimo išlaidoms padengti pridedama $2. Užsakoma adresu: "Darbininkas", 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207.

Koncertą Apreiškimo parapijos bažnyčioje sausio 23 d., sekmadienį, atliks klarnetistas Algirdas Budrys su savo dukra vargonininke Irena Budryte-Budriene.

Po sumos kavutė parapijos mokyklos salėje.
Po kavutės - koncertas bažnyčioje.
Klebonas kun. Vytautas Palubinskas ir parapijos komitetas visus kviečia gausiai dalyvauti.

Klaipėdos Krašto atvadavimo
71 metų sukakties
MINĖJIMAS
įvyks sekmadienį, sausio 23 d., 3 val. popiet
Kultūros Židinyje, 341 Highland BLVD., Brooklyn, NY.

-- Paskaitą skaitys Lietuvos dimisijos majoras BALYS RAUGAS;
-- Meninę programą atliks PAULIUS JURKUS ir JULIUS VEBLAITIS;
- Po programos pabendravimas prie kavutės.

Visus kviečia
New Yorko šauliai, ramovėnai ir birutietės

DĖMESIO KELIAUTOJAM Į
DAINŲ IR TAUTINIŲ ŠOKIŲ
ŠVENTĘ
LIEPOS 7 - 10 D.D.

Patogūs ir pigūs skrydžiai iš įvairių JAV miestų. Galima užsisakyti tik lėktuvo bilietus arba pilnas paslaugas Lietuvoj, Latvijoj, Estijoj - viešbučiai, maistas, transportacija, gidai. Grupinius skrydžius galima užsisakyti nuo balandžio iki spalio mėn.

Grupiniai skrydžiai į šventę

	KAINA (plius taxai)
Birželio 27 - liepos 16 iš Čikagos	$979
Birželio 28 - liepos 13 iš N.Y. (JFK)	$850
Birželio 29 - liepos 20 iš Miami	$925
Birželio 29 - liepos 13 iš Newark (N.J.)	$878
Birželio 29 - liepos 15 iš Los Angeles	$1,164
Birželio 30 - liepos 20 iš N.Y. (JFK)	$850
Liepos 4 - 23 iš San Francisco	$975

Kas užsako lėktuvo bilietus, viešbučius ir kitas paslaugas, gauna nemokamai bilietus į šokių ir dainų šventę.

Šios kainos galioja nusipirkus bilietą iki kovo 1 d.

VYTIS TRAVEL
2129 Knapp St., Brooklyn, NY 11229
Tel. 718-769-3300; 1-800-952-0119
FAX: 718-769-3302 Telex: 216 282

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

Darbininko skaitytojai atsiuntė metinę prenumeratą, prisidėję aukomis laikraščiui stiprinti ir atsilyginę už įvairius patarnavimus ar metinį kalendorių:

Po 40 dol.: Danute Liepas, Michigan City, IN; R. Biténas, Bronxville, NY; V. Katinas, Richmond Hill, NY.

Po 30 dol.: A. Grinis, St. Petersburg, FL; Felicia Plateris, Bethesda, MD; S. Veršelis, Newton, MA; Aldona Mackevičius, Kew Gardens Hills, NY; Dr. Aldona Janačienė, Yonkers, NY.

Po 25 dol.: T. Aleliunas, Pittsburgh, PA.

Po 20 dol.: Kun. A. Valiuska, Vista, CA; Liuda Gudelis, Cos Cob, CT; Astra Cerchia, Simsbury, CT; V. Kuzmickas, Waterbury, CT; Elizabeth Slivinskas, Indialantic, FL; B. Oniunas, Juno Beach, FL; Louise Bagdonas, New Port Richey, FL; Kun. M. Cyvas, St. Petersburg Beach, FL; B. Gaizauskas, St. Petersburg Beach, FL; A. Sabaitis, Brockton, MA; A. Kupcinskas, Detroit, MI; J. Radas, Livonia, MI; A. Brazenas, Royal Oak, MI; J. Vigelis, Cherry Hill, NJ; A. Brazinskas, So. Orange, NJ; Julita Trojanas, Bayside, NY; Birutė Cibulskas, Douglaston, NY; K. Milukas, Jamaica, NY; A. ir R. Česnavičius, Richmond Hill, NY; J. Klivečka, Woodhaven, NY; G. Juskenas, Cleveland, OH; Daiva Bajorunas, M.D., Haverford, PA; Rožė Janouska, Norristown, PA; A. Šimonis, Westchester, PA.

Po 15 dol.: Albina Belazaras, So. Windsor, CT; A. Zailskas, Cicero, IL; Dalia M. Vidunas, Epping, NH; F. Grinchis, Whiting, NJ; Millie J. Pietz, Mt. Vernon, NY.

Po 10 dol.: Marija Butrimas, New Britain, CT; V. Valukas, New Haven, CT; V. Stasaitis, Newington, CT; Msg. V. Balčiūnas, Putnam, CT; Jūratė Vaitkus, Rocky Hill, CT; T. Galenski, Cape Coral, FL; S. Kacinskas, Chipley, FL; V. Gedmintas, St. Petersburg Beach, FL; J. ir R. Mikaila, Seminole, FL; J. Arlauskas, Chicago, IL; J. Ambrizas, Lemont, IL; P. Kiskunas, Lewiston, ME; C. V. Sarpalis, Baltimore, MD; A. Jankauskas, Elkton, MD; J. Sakaitis, Auburn, MA; E. Scenna, Lexington, MA; S. Racys, Milton, MA; S. Rudys, Uxbridge, MA: J. Maskeliunas, Webster, MA; Bronė Budreika Tender, Wellesley, MA; E. Martišius, W. Falmauth, MA; J. Burdulis, Worcester, MA; Ramona Menkeliunas, Worcester, MA; B. Miliauskaitė - Harris, Worcester, MA; A. Normantas, Bayville, NJ; V. Pileika, E. Windsor, NJ; V. Strolia, Fair Lawn, NJ; A. Sluzas, Kearny, NJ; J. Kurilavičius, Linden, NJ; J. Ramanauskas, Metuchen, NJ; A. Rubonis, North Haledon, NJ; L. Morkunas, Toms River, NJ; Mary Volskis, Brooklyn, NY; J. A. Vainius, E. Northport, NY; V. W. Alones, Floral Park, NY; Nina Michura, Hastings Hdsn, NY; Vyda G. Liaugaudas, New York, NY; A. Matulionis, Plattsburgh, NY; Bronė Lukoševičienė, Richmond Hill, NY; Alina Zuras, Rochester, NY; Alfonsas Jankauskas, Woodhaven, NY; Regina Bork, Woodhaven, NY; K. Šventoraitis, Woodhaven, NY; V. ir E. Balanda, Cleveland, OH; Aldona Stempužis, Cleveland, OH; Valeria Buinys, Philadelphia, PA; D. Sulmer, Springfield, PA; K. Navakauskas, Coventry, RI; L. Kukanauza, Providence, RI.

Po 8 dol.: Mary Werbitzkas, Gronby, CT; F. Laukaitis, Lynbrook, NY.

Po 5 dol.: Nijolė Currie, Manchester, CT; V. Radzevicius, Norwalk, CT; V. Povilonis, Tamarac, FL; A. T. Antanaitis, Lemont, IL; V. Rubas, Riverside, IL; Julija Mazalenski, Haverhill, MA; V. Beraitis, Bricktown, NJ; M. Molynas, Kew Gardens Hills, NY; Kristina Senulis, Paterson, NJ; Ona Osmolskis, Richmond Hill, NY; F. Kubilius, Poughkeepsie, NY; J. Virkutis, Bethlehem, PA; Vito Shimkus, Dalton, PA; P. Baras, Media, PA; Kun. G. D. Degutis, Philadelphia, PA; B. Krokys, Philadelphia, PA; Dana Valius, Philadelphia, PA.

Po 4 dol.: D. V. Buracas, Baltimore, MD.

Kiekviena auka yra didelė pagalba *Darbininkui*. Laikraščio ateitis priklauso nuo aukotojų dosnumo. Vien iš prenumeratos nebūtų galima išsilaikyti.

—

Už kiekvieną auką nuoširdžiai dėkojame.

Darbininko Administracija